

gartnerhallen

Årsrapport 2023

Innhold

Året som gikk

Rigget for å levere – for deg!

Våre resultater i 2023

Marked

Organisasjon og
samfunnskontakt

Forskning, utvikling og
innovasjon

IT

Årsberetning

Året som gikk

Innhold

Året som gikk

Rigget for å levere – for deg!

Våre resultater i 2023

Marked

Organisasjon og
samfunnskontakt

Forskning, utvikling og
innovasjon

IT

Årsberetning

Rigget for å levere – for deg!

Gartnerhallen skal tilrettelegge slik at du som grøntprodusent har de beste forutsetningene for å lykkes, selv med en omverden i rask endring. I 2023 har vi tatt nye viktige steg, og står bedre rigget for å levere vekst og verdi for deg som eier.

Foto:
AArntzen

Innhold

Året som gikk

Rigget for å levere – for deg!

Våre resultater i 2023

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Vi skal jobbe offensivt for å øke norskandelen og konkurransekraften, være i front for utviklingen av fremtidens norske grøntnæring og arbeide for at rammevilkårene for din produksjon er så gode som mulig.

Foto:
Differ Media

Norske grøntprodusenters innsats slutter aldri å imponere. En omsetningsvekst på over 6 prosent, og en rekordhøy norskandel på frukt og grønt på 37,1 prosent, er intet mindre enn formidabelt i et år som 2023. Til tross for at krevende forhold gjennom sesongen satte oss på prøve, har dere i all hovedsak dekt markedets behov for norsk frukt og grønt av høy kvalitet.

Er det én ting de siste årene har lært oss er det at vi alltid må forvente endring. Gartnerhallen skal ivareta dine interesser som grøntprodusent både for kommende sesong, men ikke minst på lengre sikt. Vår nye strategi tar innover seg dette, slik at vi ikke bare kan reagere på det som kommer vår vei, men snarere agere og ligge i forkant.

Klima, kosthold og teknologi er sentrale stikkord for det skiftet vi skal gjennom. De representerer både muligheter og utfordringer for norsk grøntproduksjon.

Med tryggere driftssystemer og et sterkere lag er Gartnerhallen bedre rustet for endringene som kommer.

Vi skal jobbe offensivt for å øke norskandelen og konkurransekraften, være i front for utviklingen av fremtidens norske grøntnæring og arbeide for at rammevilkårene for din produksjon er så gode som mulig. Gjennom aktivt markedsarbeid og effektiv drift i selskapet, skal dette samlet resultere i vekst og økt lønnsomhet for deg som grøntprodusent.

Ny langsiktig leveranseavtale med vår største kunde, BAMA, var et viktig høydepunkt i året som gikk. Avtalen opprettholder vårt felles mål om 150 prosent verdivekst fram mot 2030. Dette målet er vi i rute med, og med ny avtale på plass er vi godt i gang med felles prosjekter som skal realisere ambisjonene om vekst i både volum og verdi.

Aktive produsenter i hele landet, et engasjert lag av dyktige tillitsvalgte og en kompetent administrasjon utgjør de viktigste byggeklossene når vi steg for steg bygger et sterkere Gartnerhallen. Kraften i fellesskapet blir enorm når vi alle drar i samme retning. God dialog om forventinger, mål og retning er avgjørende for å oppnå full styrke. Samvirkeorganiseringen gir oss en god plattform for denne dialogen.

Vi ser fram til en ny sesong, og tar med glede fatt på et nytt år for enda sterkere leveranser – for deg som Gartnerhallen-produsent!

Elisabeth Morthen, administrerende direktør

Innhold

Året som gikk

Rigget for å levere – for deg!

Våre resultater i 2023

Marked

Organisasjon og
samfunnskontakt

Forskning, utvikling og
innovasjon

IT

Årsberetning

Våre resultater

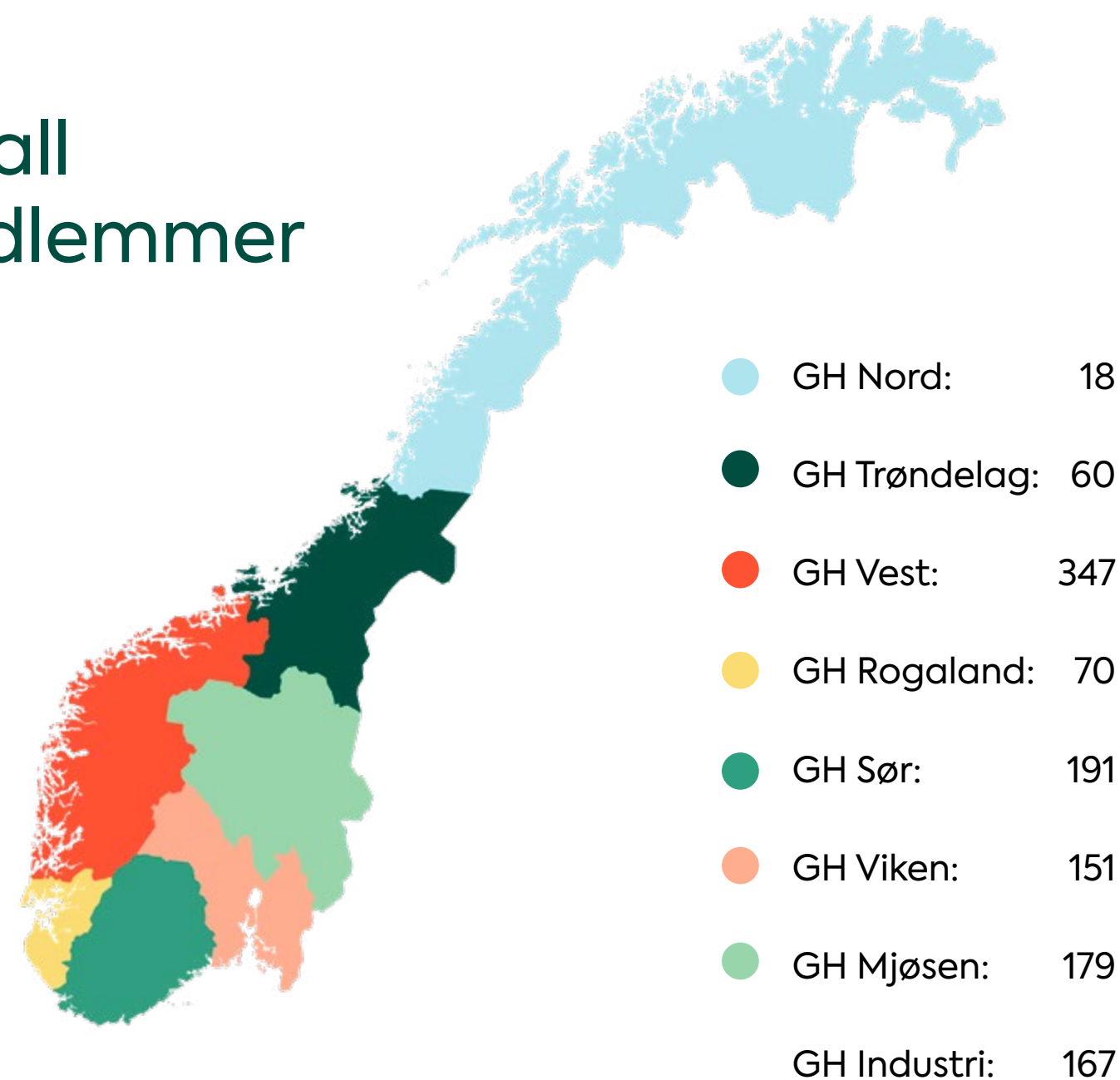
6,4 %
verdivekst

Antall medlemmer:

1016

Antall medlemmer

Norskandel
37,1 %
(+1,2)

1,2 %
volumvekst

681 000
sidevisninger på
gartnerhallen.no
(+523 000)

708
medieoppslag

Innhold

Året som gikk

Rigget for å levere – for deg!

Våre resultater i 2023

Marked

Organisasjon og
samfunnskontakt

Forskning, utvikling og
innovasjon

IT

Årsberetning

Fem største kulturer målt i verdi (Konsum)

Gulrot
367 mill.

Potet
475 mill.

Jordbær
207 mill.

Agurk
418 mill.

Tomat
427 mill.

Innhold

Året som gikk

Marked

2023: Fra kriser i åkeren til rekorder i markedet

Sentral kulturansvarlig produsent (SKP): Gartnerhallens spydspisser i markedsarbeidet

Norsk kampanjen 2023: «Velkommen tilbake» nådde 3 millioner nordmenn

8 nye år for fortsatt vekst i norsk frukt og grønt

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Marked

Innhold

Året som gikk

Marked

2023: Fra kriser i åkeren til rekorder i markedet

Sentral kulturansvarlig produsent (SKP): Gartnerhallens spydspisser i markedsarbeidet

Norskkampanjen 2023: «Velkommen tilbake» nådde 3 millioner nordmenn

8 nye år for fortsatt vekst i norsk frukt og grønt

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

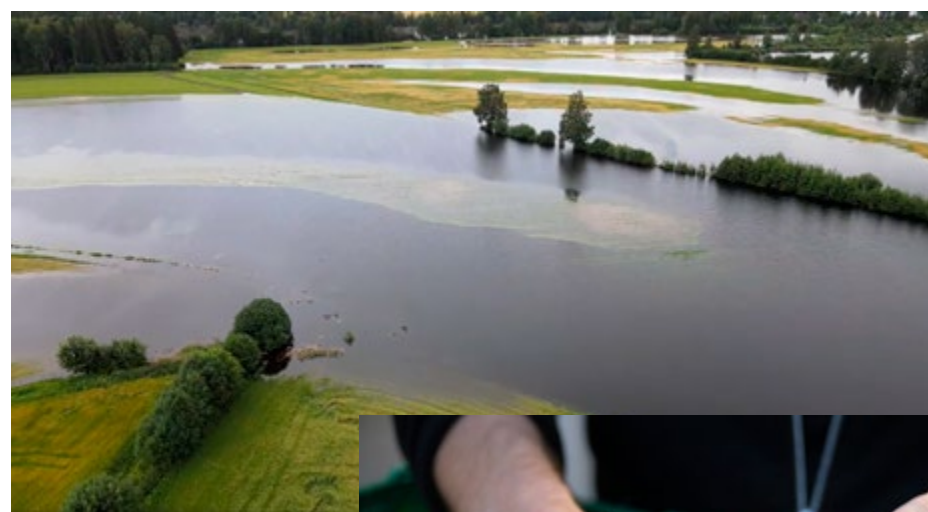

Foto: Thore Sigurd Woll

Foto: Differ Media

2023: Fra kriser i åkeren til rekorder i markedet

Raske endringer i både vær og salg preget årets sesong.

Grøntnæringen ble sterkt påvirket av klima og vær gjennom 2023-sesongen. For mange av Gartnerhallens produsenter ble både forberedelsene og gjennomføringen av sesongen svært utfordrende. Det var derfor svært viktig for Gartnerhallen å jobbe målrettet i verdikjeden, for å sikre salg basert på varetilgjengelighet gjennom året.

Året åpnet med gode lagertall, og et effektivt verdikjedesamarbeid ga et godt marked for lagringsgrønnsaker fram mot åpningen av norsk sesong. Med en kald vår, etterfulgt av varme og tørke på forsommeren, opplevde mange produsenter en krevende sesongstart. I flere områder ble også innhøstingen svært krevende

som følge av nedbør og fuktige forhold. Ekstremværet 'Hans' i august, med påfølgende flom, medførte også store skader på spesielt potetavlinger. Som alltid har året brakt med seg store variasjoner, og det ble gode fruktavlinger i 2023. Veksthuskulturene har generelt hatt god etterspørsel gjennom året.

De sentrale kulturansvarlige produsentene (SKP) har holdt løpende dialog både med produsenter og kunder gjennom sesongen for å opprettholde markedsbalanse og sikre uttak av både volum og pris. Jordbruksavtalen ga rom for en øvre prisgrense på 20 % over målpris, som i 2022. Dette har gitt en helt nødvendig fleksibilitet gjennom året.

Flere kulturer har hatt et dynamisk og varierende prisbilde, for å oppnå markedsbalanse og ivareta produsentlønsomhet i en sesong med store variasjoner. Redusert varetilgjengelighet utover i sesong i Norge,

Innhold

Året som gikk

Marked

2023: Fra kriser i åkeren til rekorder i markedet

Sentral kulturansvarlig produsent (SKP): Gartnerhallens spydspisser i markedsarbeidet

Norsk kampanjen 2023: «Velkommen tilbake» nådde 3 millioner nordmenn

8 nye år for fortsatt vekst i norsk frukt og grønt

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

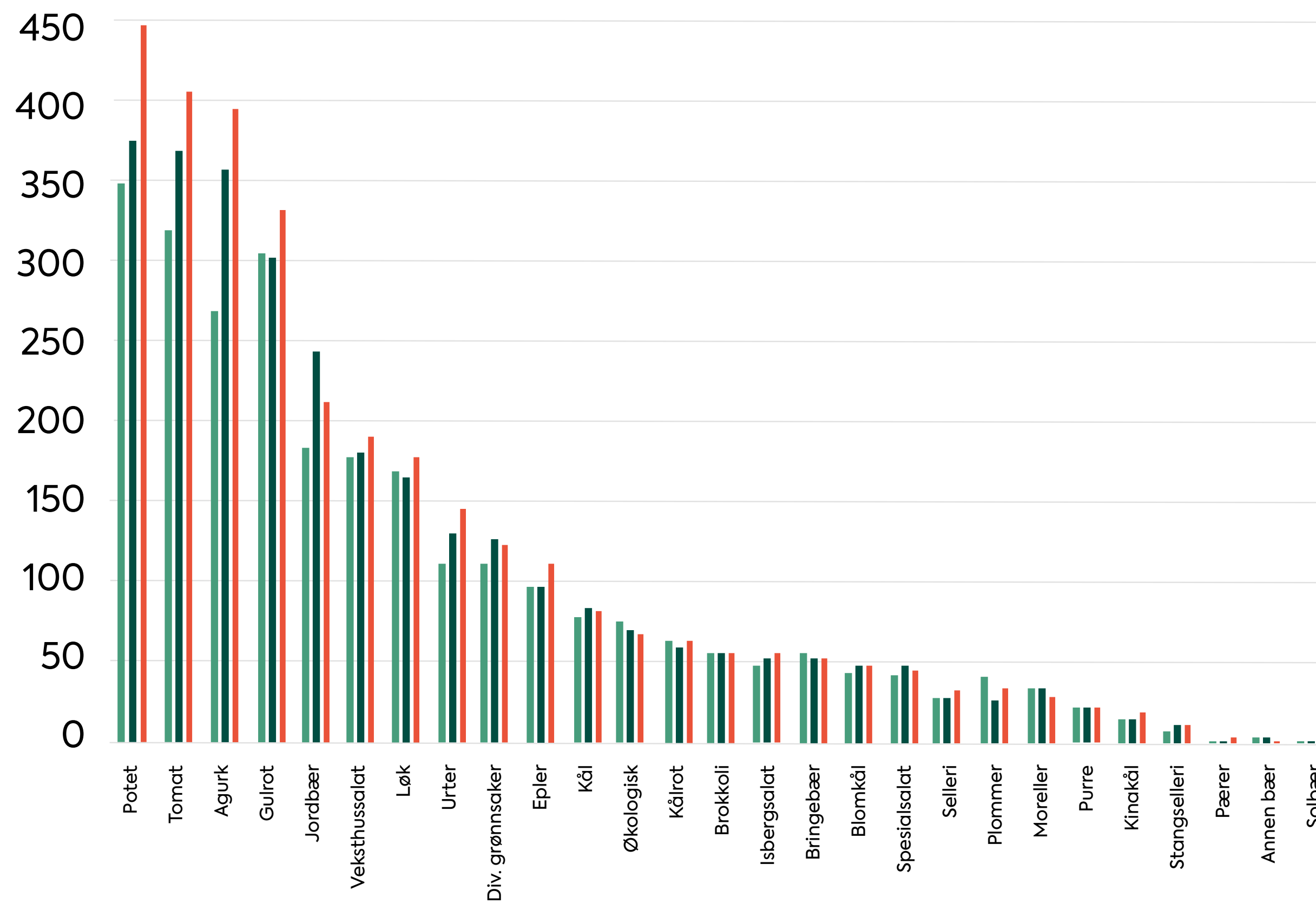
så vel som i importmarkedet, har medført at flere kulturer i perioder har hatt pris anbefalinger opp til øvre prisgrense.

Inflasjon har preget nyhetsbildet også i 2023, med forbrukeratferd i noe endring. For norskprodusert frukt, grønnsaker, bær og poteter opplever vi generelt god etterspørsel, men med noen utslag mellom kulturer og pakningsvarianter.

Gartnerhallen har for året vekst både i verdi og volum, da spesielt gjennom første halvår og i fjerde kvartal. Det er noe endring i varevarianter som står bak veksten, men generelt sett ser vi vekst for mange kulturer.

Verdiutvikling per kultur 2021-2023 i millioner

■ 2021 ■ 2022 ■ 2023

Graf: omsetningsutvikling per kultur 2021–2023

Innhold

Året som gikk

Marked

2023: Fra kriser i åkeren til rekorder i markedet

Sentral kulturansvarlig produsent (SKP): Gartnerhallens spydspisser i markedsarbeidet

Norskkampanjen 2023: «Velkommen tilbake» nådde 3 millioner nordmenn

8 nye år for fortsatt vekst i norsk frukt og grønt

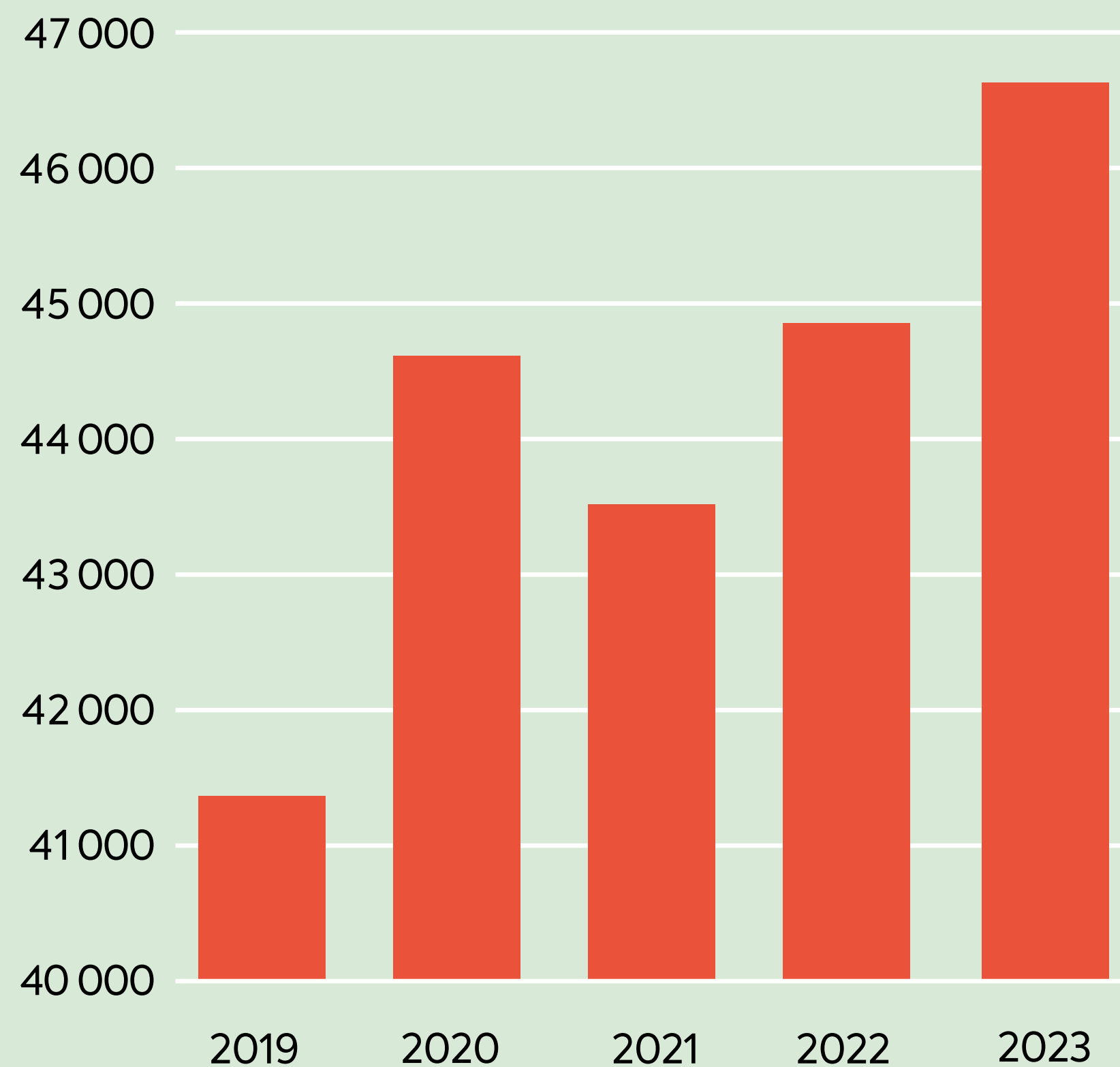
Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Tonn poteter pr. år

Noen utvalgte kulturer

Potet

Et vesentlig potetlager inn i 2023 ble fulgt tett av SKP'er og Gartnerhallens administrasjon. Resultatet var meget godt salg og smidige overganger mellom lagringsvare, nypotet og tilbake til skallfast potet på høsten.

Året 2023 ga salgsrekord og rekordhøy norskandel. Utgangen av året preges av et vesentlig redusert varelager som vil påvirke salget i 2024. For flere produsenter var sesongen katastrofal, med vesentlig avlingstap grunnet ekstremvær, som vil påvirke driften for enkelte i mange år fremover.

Innhold

Året som gikk

Marked

2023: Fra kriser i åkeren til rekorder i markedet

Sentral kulturansvarlig produsent (SKP): Gartnerhallens spydspisser i markedsarbeidet

Norsk kampanjen 2023: «Velkommen tilbake» nådde 3 millioner nordmenn

8 nye år for fortsatt vekst i norsk frukt og grønt

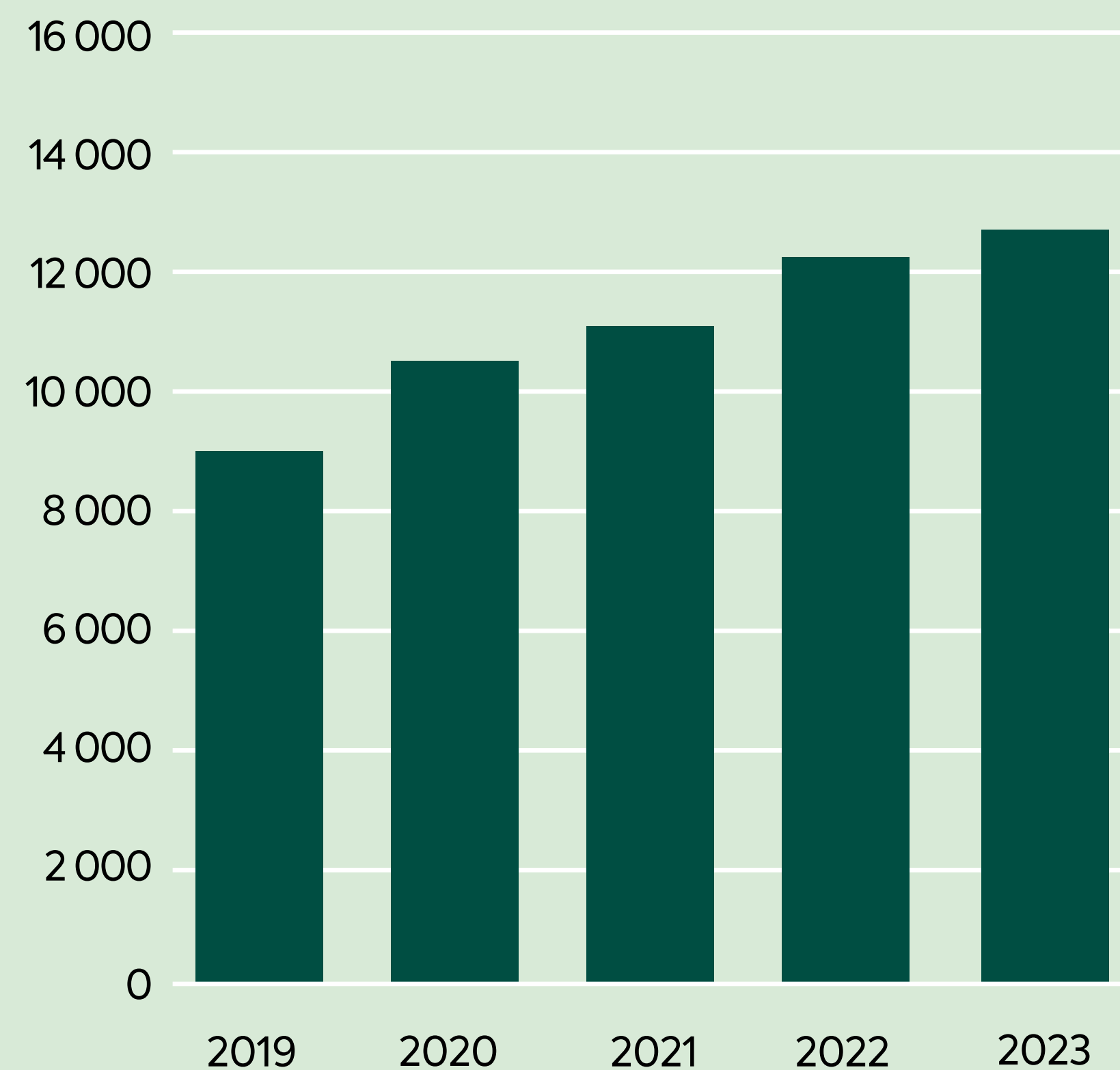
Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Tonn agurk pr. år

Noen utvalgte kulturer

Agurk

Målrettet arbeid med helårsproduksjon har etablert norsk agurk som foretrukket vare i hele verdikjeden, med stabil leveringsevne og riktig kvalitet som utslagsgivende. Norskandel for agurk helår øker videre fra 81,4 prosent til 82,5 prosent. Økt etterspørsel og kapasitet gjennom hele året ligger bak veksten. Et levedyktig prisbilde har vært viktig for å opprettholde og øke produksjonen, samtidig som forutsigbarhet både i pris og produksjon har tillatt at verdikjeden har satset på kulturen hele året.

Innhold

Året som gikk

Marked

2023: Fra kriser i åkeren til rekorder i markedet

Sentral kulturansvarlig produsent (SKP): Gartnerhallens spydspisser i markedsarbeidet

Norsk kampanjen 2023: «Velkommen tilbake» nådde 3 millioner nordmenn

8 nye år for fortsatt vekst i norsk frukt og grønt

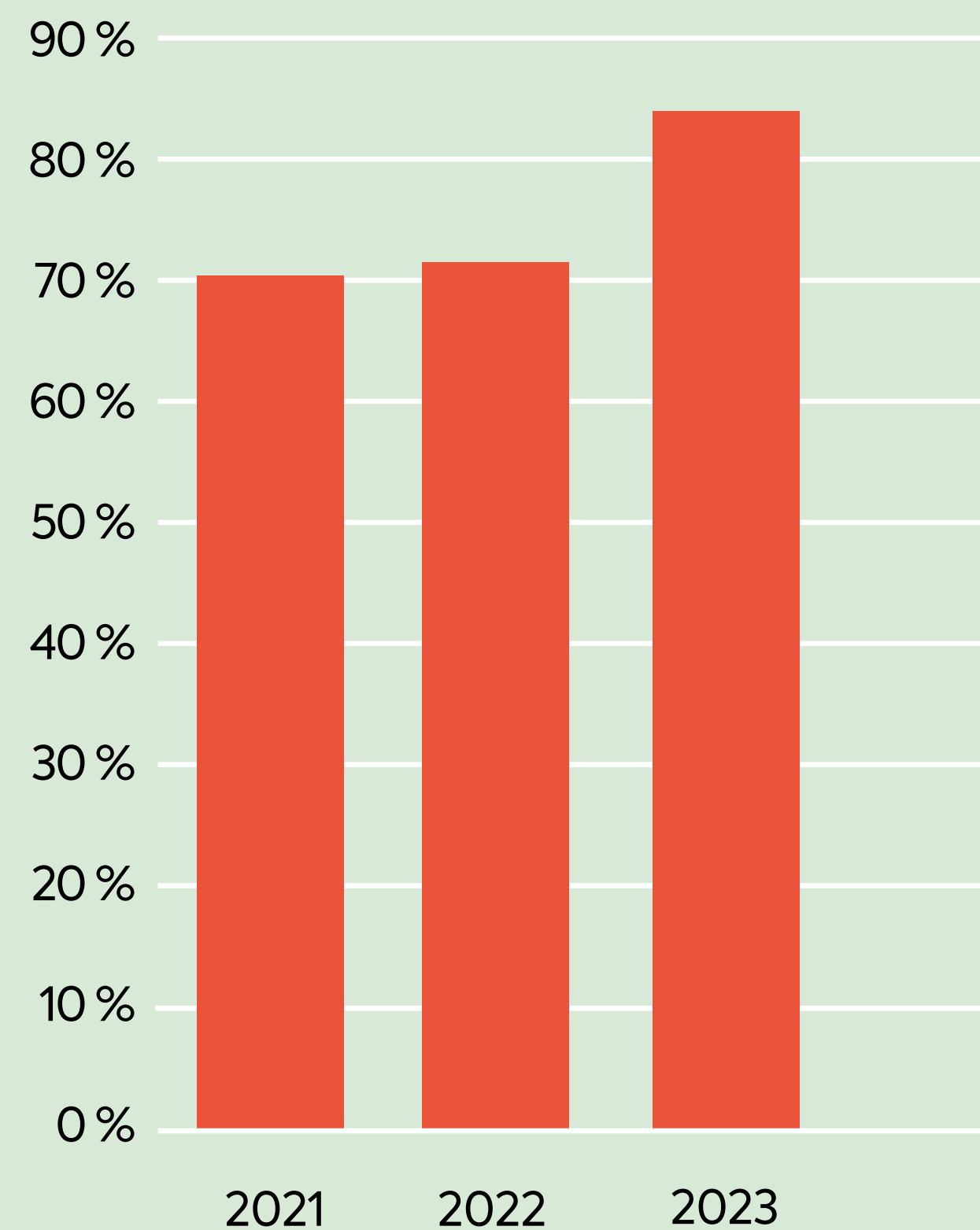
Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Norskandel tomat (i norsk periode)

Noen utvalgte kulturer

Tomat

Et svært tett samarbeid i verdikjeden under energikrisen fra vinteren 2021 og frem til i dag har gitt forutsigbarhet for produsenter og kunder, og har medført at vi har opprettholdt og økt tomatproduksjonen. Spesielt har verdikjeden solgt økt volum i skulderperiodene utover tollperioden, det vil si i ukene før og etter perioden med høyest tollsats. Dette har gitt vekst for Gartnerhallens tomatprodusenter. Aktiv tilpasning til kundeadferd, og fleksibilitet i hele verdikjeden har gitt norskandeler langt over det som tidligere har vært oppnåelig.

Innhold

Året som gikk

Marked

2023: Fra kriser i åkeren til rekorder i markedet

Sentral kulturansvarlig produsent (SKP): Gartnerhallens spydspisser i markedsarbeidet

Norsk kampanjen 2023: «Velkommen tilbake» nådde 3 millioner nordmenn

8 nye år for fortsatt vekst i norsk frukt og grønt

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Sentral kulturansvarlig produsent (SKP):

Gartnerhallens spydspisser i markedsarbeidet

Foto: Differ media

SKP-korpset er Gartnerhallens spydspisser i arbeidet for markedsbalanse og bærekraftig produsentpris.

Et balansert marked, med god balanse mellom tilbud og etterspørsel, er viktig for en bærekraftig produsentøkonomi. Arbeidet med å balansere markedet i grøntsektoren er basert på et nært samarbeid mellom Gartnerhallen og våre kunder, pakkerier, samt øvrige aktører gjennom Grøntprodusentenes samarbeidsråd (GPS).

GPS har 25 styringsgrupper, en for hver av de største produksjonskulturene, der Gartnerhallens SKP-apparat utgjør en vital del. Representantene i styringsgruppene tar daglig pulsen på markedet, og har en betydelig innsikt i totalmarkedet for sin kultur. Dette gir grunnlag for de ukentlige prisanbefalingene som skal bidra til at markedet balanserer best mulig. Prisene som anbefales fra GPS hensyntar importpriser, produsert volum, etterspørselssvingninger i markedet, med mer.

I tillegg til å være en sentral representant i styringsgruppene i GPS, er en viktig del av SKP-enes rolle også å bidra til å styrke og trygge Gartnerhallens produsenter, jobbe for god samhandling og bidra til å holde verdikjeden oppdatert på sin kultur.

Kontinuitet i SKP-vervet har en verdi, ved at erfaring bygger tillit hos både kunde og i produsentmiljøet. SKP har gjerne et godt nettverk med andre produsent-sammenslutninger, hos samarbeidende aktører i rådgivning og forvaltning. I og med at SKP selv er en produsent, har vedkommende også kunnskap om egen kultur, og problemstillinger som den enkelte produsent opplever, som gjelder hele grøntnæringa uavhengig av markedstilknytning.

Innhold

Året som gikk

Marked

2023: Fra kriser i åkeren til rekorder i markedet

Sentral kulturansvarlig produsent (SKP): Gartnerhallens spydspisser i markedsarbeidet

Norskkampanjen 2023: «Velkommen tilbake» nådde 3 millioner nordmenn

8 nye år for fortsatt vekst i norsk frukt og grønt

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Norskkampanjen 2023:

«Velkommen tilbake» nådde 3 millioner nordmenn

Hvert år samarbeider Gartnerhallen og BAMA om årlig markeds kampanje hvor hovedmålet er å skape preferanse og volumvekst for norsk frukt og grønt. I fjor lyktes vi bedre enn noen gang.

2023-kampanjen, med konseptet «Velkommen tilbake», bygget på gjensyns glede og kjærlighet til norske grønnsaker, frukt, bær og poteter. Gjennom varme og hjertelige historier om lengselen etter gode norske råvarer, har målet vært å bevisstgjøre og øke forbrukernes kunnskap om hvilke varer som er i sesong, og inspirere til å ta disse i bruk i eget kosthold.

Innhold

Året som gikk

Marked

2023: Fra kriser i åkeren til rekorder i markedet

Sentral kulturansvarlig produsent (SKP): Gartnerhallens spydspisser i markedsarbeidet

 Norskkampanjen 2023: «Velkommen tilbake» nådde 3 millioner nordmenn

8 nye år for fortsatt vekst i norsk frukt og grønt

Organisasjon og samfunnskontakt

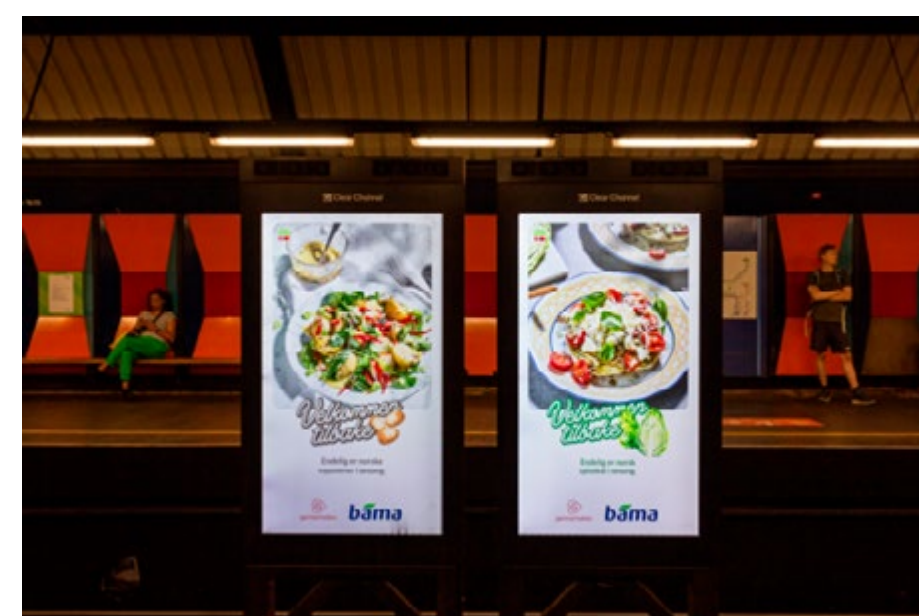
Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Kampanjen har blitt kjørt i flere ulike kanaler, fra både tradisjonelle TV-reklamer og utendørsflater, til radio, Youtube og sosiale medier. Gjennom løpende samhandling mellom Gartnerhallen, BAMA og markedsoperatørene har vi fortløpende vurdert hvilke kulturer som skulle løftes spesielt, for å bidra til godt salg på produkter med full dekning. Årets kampanjekulturer ble hjertesalat, spisskål, nypotet, blomkål, brokkoli, gulrot, løk, rotgrønnsaker og poteter, i tillegg til ekstra trykk i sosiale medier på plommer og moreller.

Resultatene fra årets kampanje viser svært gode resultater i de fleste kanaler, hvor vi har nådd opp mot 3 millioner mennesker i målgruppen 25–65 år. Totalt har annonsene blitt vist nesten 180 millioner ganger. Ett av de viktigste resultatene var at hele 61 prosent av de som så kampanjen fulgte opp med å prøve, kjøpe eller søke mer informasjon om norske grønnsaker i sesong.

Resultatene fra årets kampanje viser svært gode resultater i de fleste kanaler, hvor vi har nådd opp mot 3 millioner mennesker i målgruppen 25–65 år.

Innhold

Året som gikk

Marked

2023: Fra kriser i åkeren til rekorder i markedet

Sentral kulturansvarlig produsent (SKP): Gartnerhallens spydspisser i markedsarbeidet

Norsk kampanjen 2023: «Velkommen tilbake» nådde 3 millioner nordmenn

 8 nye år for fortsatt vekst i norsk frukt og grønt

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

8 nye år for fortsatt vekst i norsk frukt og grønt

Gartnerhallen har siden 1997 vært hovedleverandør av norsk frukt, bær, grønnsaker og poteter til BAMA. Nå sikres samarbeidet for åtte nye år, etter at de to partene i november 2023 kom til enighet om en ny langsiktig leveranseavtale.

Foto: John Trygve Tollefsen

Innhold

Året som gikk

Marked

2023: Fra kriser i åkeren til rekorder i markedet

Sentral kulturansvarlig produsent (SKP): Gartnerhallens spydspisser i markedsarbeidet

Norskkampanjen 2023: «Velkommen tilbake» nådde 3 millioner nordmenn

 8 nye år for fortsatt vekst i norsk frukt og grønt

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

– Dette gir oss styrke, som vi i fellesskap vil bruke til å drive frukt- og grøntmarkedet framover, til det beste for både norske grøntprodusenter og norske forbrukere.

Elisabeth Morthen.

– Avtalen bygger videre på verdikjedesamarbeidet vårt de siste 25 årene, og legger grunnlaget for fortsatt vekst i norsk produksjon av frukt og grønt framover, sier Elisabeth Morthen, administrerende direktør i Gartnerhallen. Hun viser til at de to partene i fellesskap satte mål om 150 prosent vekst i verdi i perioden 2016 til 2030.

– Dette målet er vi rute med, og med den nye avtalen opprettholder og tydeliggjør vi vårt felles mål om økt norsk volum og økt norskandel på frukt og grønt.

Offensivt samarbeid om markedsføring, innovasjon og forbedringer i verdikjeden

I tillegg til å omhandle de faktiske leveransene av norsk frukt og grønt via Gartnerhallen til BAMA, rommer den nye avtalen offensive ambisjoner for samarbeid også på flere andre fronter.

– Vi har definert et felles mål om økt norsk volum og økt norskandel på frukt og grønt. Dette skal nås gjennom samarbeid om blant annet markedsføringskampanjer og felles satsing på innovasjon, teknologiutvikling og forbedringer i verdikjeden, forklarer Morthen.

Samarbeidet mellom Gartnerhallen og BAMA, og videre ut i verdikjeden, har bidratt til en markedsandel på norsk frukt og grønt på om lag 65 prosent.

Har løftet produsentenes interesser i avtaleforhandlingene

Elisabeth Morthen uttrykker stor respekt for oppdraget som forhandlingsleder på vegne av produsentfellesskapet.

– Produsentenes interesser har stått fremst for oss i forhandlingene. Vi er godt fornøyde med at avtalen er tydelig i sin oppslutning til prissystemet i grøntnæringen,

med blant annet prisanbefalingene fra Grøntprodusentenes Samarbeidsråd og målprisene gitt av Jordbruksavtalen, sier hun.

Morthen viser også til at den nye avtalen definerer koordinerte beslutningsprosesser knyttet til utvikling, innkjøp og valg av emballasjeleverandører og en felles ambisjon om framtidig sortssamarbeid.

– Sist, men ikke minst, er også avtalen tydelig på at vi i fellesskap skal bidra til et bærekraftig og velfungerende marked, blant annet gjennom Gartnerhallens oppfølging av produksjonsplanleggingen. Vårt mål har hele veien vært å sikre forutsigbar og langsiktig vekst for Gartnerhallens produsenter. Det legger den nye samarbeidsavtalen grunnlaget for, avslutter Morthen.

Innhold

Året som gikk

Marked

 Organisasjon og samfunnskontakt

En sterkere stemme for grønt-
produsentenes interesser

Viktig gjennomslag for styrket tollvern

Vil løfte rammevilkårene
for industriproduksjonene

Redusert risiko er en forutsetning
for økt norsk grøntproduksjon

Hver gang vi møtes

Gartnerhallen-kongress 2023

Forskning, utvikling og
innovasjon

IT

Årsberetning

Organisasjon og samfunnskontakt

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

En sterkere stemme for grøntproducentenes interesser

Viktig gjennomslag for styrket tollvern

Vil løfte rammevilkårene for industriproduksjonene

Redusert risiko er en forutsetning for økt norsk grøntproduksjon

Hver gang vi møtes

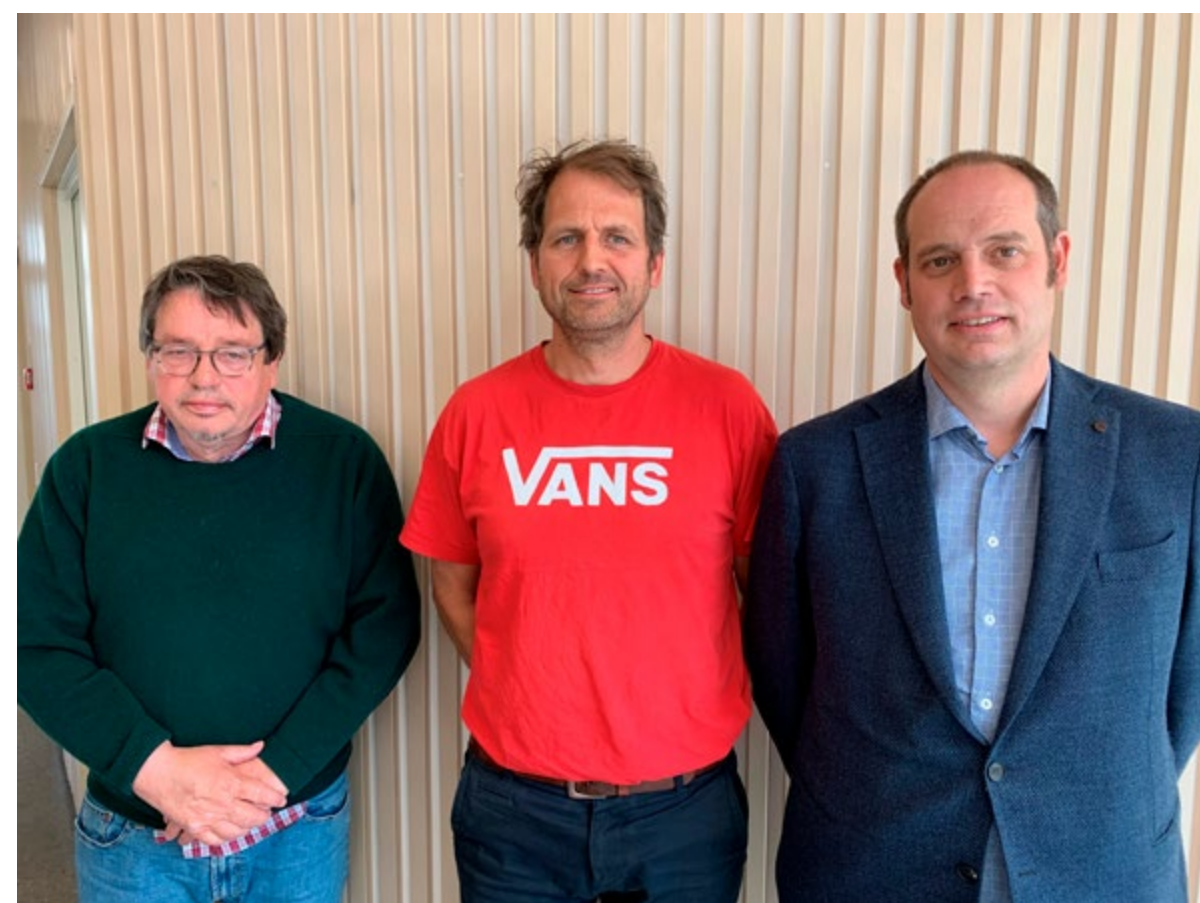
Gartnerhallen-kongress 2023

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Gjennom samarbeidet samler vi hele produsentmassen i den norske grøntnæringen. Det gir oss en sterkere samlet kraft i arbeidet for bedre rammevilkår.

Eilif Due, Hans-Albert Husebye, Nils Olve Gillund

En sterkere stemme for grønprodusentenes interesser

Grøntnæringen samler seg i arbeidet med myndighetskontakt og næringspolitikk, gjennom en samarbeidsavtale mellom Gartnerhallen, Nordgrønt og Produsentforeningen 1909.

Gartnerhallen SA, Nordgrønt SA og Produsentforeningen 1909 har allerede god tradisjon for produsentsamarbeid på tvers av grossisttilhørighet gjennom Grøntproducentenes Samarbeidsråd (GPS), hvor markedstilpasning og prisanbefalinger står i fokus. I 2023 inngikk de tre aktørene et nytt samarbeid om myndighetskontakt og næringspolitikk.

Formålet er å styrke grønntproducentenes representasjon og påvirkning ved å samarbeide om næringspolitiske innspill, myndighetskontakt, ressurser og ekspertise, og å skape en sterkere samlet stemme for grønntproducentene.

De tre aktørene vil koordinere og samarbeide om aktiviteter knyttet til myndighetskontakt og dialog med faglag og andre bransjeaktører.

Det inkluderer både overvåking av lov- og reguleringsutvikling som påvirker grønntproducentene, utvikling av felles posisjoner og anbefalinger for beslutningstakere, og deltakelse i konsultasjoner med myndighetene på områder som berører norske grønntproducenter.

Gartnerhallen SA er ansvarlig for å koordinere og implementere aktivitetene. Øvrige deler av selskapenes virksomhet, inkludert produksjonsplanlegging, markedsaktiviteter, medlemskontakt og økonomi, omfattes ikke av samarbeidet og vil fortsatt skje i regi av det enkelte selskap.

Innhold

Året som gikk

Marked

**Organisasjon og
samfunnskontakt**

En sterkere stemme for grønt-
produzentenes interesser

Viktig gjennomslag for styrket tollvern

Vil løfte rammevilkårene
for industriproduksjonene

Redusert risiko er en forutsetning
for økt norsk grøntproduksjon

Hver gang vi møtes

Gartnerhallen-kongress 2023

Forskning, utvikling og
innovasjon

IT

Årsberetning

Viktig gjennomslag for styrket tollvern

**Styrket tollbeskyttelse for poteter og flere
grønnsaker i statsbudsjettet for 2024.**

Gjennom budsjettforhandlingene høsten 2023 ble Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti enige om en budsjettavtale med overgang fra krone- til prosenttoll for knollselleri, rødbeter, isbergsalat, kålrot og potet.

Dette er et viktig grep for å styrke konkurransekraften for norske poteter og grønnsaker, og for å opprettholde og utvikle norsk grøntproduksjon framover.

Dagens tollbeskyttelse på norsk frukt og grønt, er i all hovedsak gitt av Norges forpliktelser gjennom WTO-avtalen fra 1995. Som følge av inflasjon har tollbeskyttelsen basert på kronetoll blitt gradvis svekket over tid. I mange tilfeller er prisene på importert grønt retningsgivende for hvilke priser det er mulig å ta ut på norske

produkter i markedet. Med styrket tollbeskyttelse vil det være lettere å styrke lønnsomheten i norsk produksjon, og møte potensialet for økt norskandel på en rekke ulike typer grønt, som vi har gode forutsetninger for å dyrke mer av i Norge.

Norsk grøntproduksjon foregår på relativt sett små og spredte bruk, i et kaldt klima, og med strenge kvalitetsstandarder og høye kostnader. Skal vi klare å opprettholde og utvikle en bærekraftig produksjon av norsk grønt i hele landet, må vi styrke næringens konkurransekraft i møte med importvarer, som er produsert under andre vilkår.

Styrket tollvern er spesielt viktig for grøntnæringen, fordi produsentene henter størsteparten av inntektene fra markedet, og mottar lite budsjettmidler over jordbruksavtalen. Vi er en markedsbasert næring som møter betydelig konkurranse fra import. Med styrket

Foto: Differ Media

tollbeskyttelse har vi et bedre grunnlag for å ta ut riktige priser for våre produkter i årene framover.

Full effekt av tollgrepet fordrer også oppfølging, både i markedet og fra myndighetene. Grøntnæringen har løftet dette spesielt i innspill inn mot jordbruksforhandlingene 2024, med økte investeringsmidler til lagerbygg, satsing på norsk settepotetproduksjon og justeringer i målpriskurven for potet blant forslagene.

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

En sterkere stemme for grønt-
producentenes interesser

Viktig gjennomslag for styrket tollvern

Vil løfte rammevilkårene for industriproduksjonene

Redusert risiko er en forutsetning
for økt norsk grøntproduksjon

Hver gang vi møtes

Gartnerhallen-kongress 2023

Forskning, utvikling og
innovasjon

IT

Årsberetning

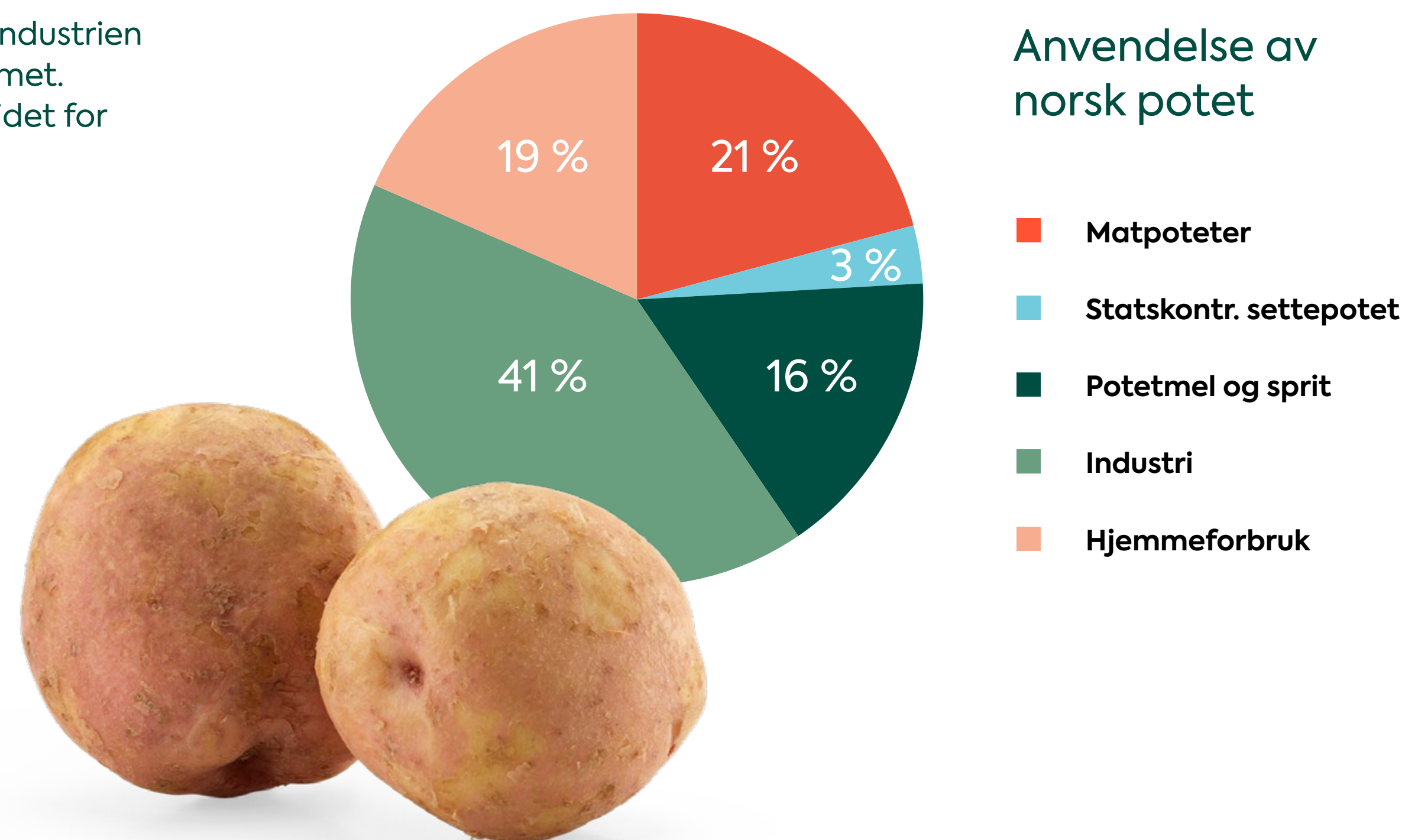
Vil løfte rammevilkårene for industriproduksjonene

Produksjon av poteter og grønnsaker til foredling i industrien står for en betydelig andel av det norske grøntvolumet. De siste årene har Gartnerhallen trappet opp arbeidet for å styrke norsk industriproduksjon på flere fronter.

Gjennom ferskfrysing, hermetisering eller bearbeiding til blant annet gryter, supper, pommes frites eller chips kan norske grøntråvarer få forlenget levetid og møte andre forbrukerbehov.

En betydelig andel, nærmere bestemt 40 prosent, av det norske potetvolumet går i dag til industri, og bearbeides til potetmos eller -flak, pommes frites, chips og lignende, ifølge Totalkalkylen for jordbruket i 2022.

For å opprettholde produksjonen av et betydelig norsk potet- og grønnsaksvolum, blant annet av hensyn til norsk selvforsyning og matberedskap, er det nødvendig å styrke lønnsomheten for produsenter med leveranser til industri.

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

En sterkere stemme for grønt-
produsentenes interesser

Viktig gjennomslag for styrket tollvern

Vil løfte rammevilkårene for industriproduksjonene

Redusert risiko er en forutsetning for økt norsk grøntproduksjon

Hver gang vi møtes

Gartnerhallen-kongress 2023

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

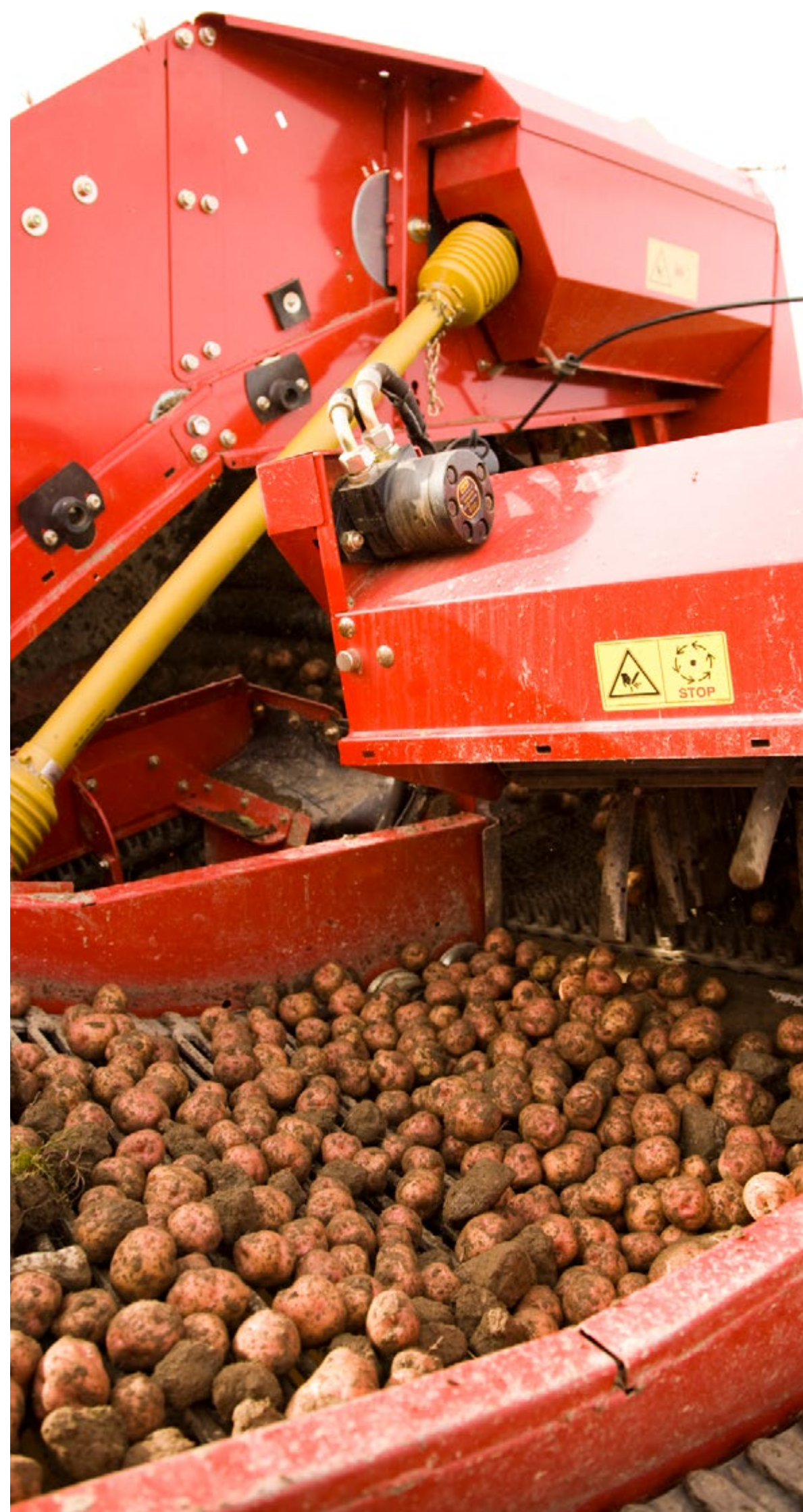

Foto: BAMA

Økt fokus på rammevilkår for norsk industriproduksjon

Gartnerhallen samarbeidet tett med Kontrakt dyrkenes Landslag (KDL) for å sette fokus på industriråvare inn mot jordbruksforhandlingene 2023. Samarbeidet ga resultater, i form av en egen utredning av pristilskudd til industripotet.

Både Gartnerhallen og KDL har vært representert i referansegruppen, og bidratt med informasjon inn til Landbruksdirektoratet i prosessen. Utredningen legges fram i mars 2024, som grunnlag for årets jordbruksforhandlinger. Bedre rammevilkår for industriproduksjon er også prioritert høyt i årets innspill til avtalepartene, med et eget pristilskudd til industripotet og -grønnsaker som det endelige målet.

GPS Industri etablert

Under ekstraordinært årsmøte i Kontrakt dyrkenes Landslag (KDL) i juni 2023 ble det vedtatt at GPS overtar sekretariatstjenesten for markedsarbeidet i KDL.

Unntaket i konkurranseloven gir norske produsenter av frukt, bær, poteter og grønnsaker lov til å samarbeide om marked og pris, og gjennom opprettelsen av GPS Industri legges til rette for økt dialog og styrket samhandling også mellom industriprodusentene.

Følger industriforhandlingene tett

De årlige industriforhandlingene innebærer at produsentutvalg forhandler med de ulike industrikundene om priser og vilkår for kommende år. Gartnerhallens markedsavdeling følger produsentutvalgene tett i prosessen, fra forberedelser til gjennomføring.

Forhandlingene innebærer krevende prosesser, og god forberedelse og koordinering mellom de ulike aktørene er sentralt for å oppnå best mulig resultater for produsentene.

Gartnerhallens industrikunder:

- BAMA Industri
- Findus
- Norrek
- Smaken av Grimstad
- Frukthagen Hardanger
- Sørlandschips

Innhold

Året som gikk

Marked

**Organisasjon og
samfunnskontakt**

En sterkere stemme for grønt-
produsentenes interesser

Viktig gjennomslag for styrket tollvern

Vil løfte rammevilkårene
for industriproduksjonene

 **Redusert risiko er en forutsetning
for økt norsk grøntproduksjon**

Hver gang vi møtes

Gartnerhallen-kongress 2023

Forskning, utvikling og
innovasjon

IT

Årsberetning

Redusert risiko er en forutsetning for økt norsk grøntproduksjon

Flere grøntprodusenter opplevde i 2023 å se årets avlinger og inntektsgrunnlag forvitre. Først kom flom og langvarig regn. Da flomvannet trakk seg tilbake, bet frosten seg fast på den uhøsta åkeren, og råteskadene viste seg for alvor når avlinga var høstet og lagret.

30 %

**mindre potet på lager
i begynnelsen av 2024**

Ekstremvær og store nedbørsmengder skapte store utfordringer for spesielt potetprodusenter høsten 2023. Østerdalen, Solør og Ringerike ble hardt rammet av ekstremværet 'Hans', og påfølgende flom. I Trøndelag bidro vedvarende regnvær gjennom høsten til krevende innhøstingsforhold, hvor også tidlig frost medførte store avlingstap. Lagertelling per 1. januar 2024 viste 30 prosent mindre potet på lager enn på samme tidspunkt i 2023.

2,6 %

**av budsjettmidlene går
til grøntnæringen**

Gartnerhallen prioriterte derfor arbeid med risikoavlastning og forbedringer i ordningen for tilskudd ved produksjonssvikt høyt gjennom høsten. Det ble jobbet aktivt inn mot faglagene, myndigheter og i media for å synliggjøre konsekvensene for grøntprodusentene, og bidra til at flere kom inn under aktuelle ordninger. Tidlig i august

Foto: Differ media

ble det delvis gjennomslag, i form at økte satser og økt tilskuddstak i produksjonssviktordningen. Dessverre uteble ytterligere justeringer for grøntnæringens del.

Gartnerhallen, sammen med de andre produsentorganisasjonene, har derfor løftet risikoavlastning høyt i vårt innspill til jordbruksforhandlingene 2024. Norske produsenter av frukt, bær, grønnsaker og poteter henter over 90 prosent av inntektene fra markedet. Kun 2,6 prosent av budsjettmidlene over jordbruksavtalene går til grøntnæringen, som til gjengjeld står for over 18 prosent av verdiskapingen i primærjordbruket.

Den enkelte grøntprodusent er derfor svært risikoeksponert. Klimabetingede avlingsvariasjoner, manglende tilgang på egnede arealer, skadedyrangrep eller plantesykdommer kan i enkeltår gi utslag i vesentlige økonomiske tap for den enkelte bonde. De nye og unge bøndene, som ikke har rukket å bygge seg opp en buffer for dårlige år, eller som kan ha gjort nylige investeringer i driftsapparatet, er spesielt utsatt.

Et styrket sikkerhetsnett og akseptabelt risikonivå for norske grøntprodusenter er derfor helt nødvendig for å opprettholde og utvikle norsk produksjon, og sikre rekruttering til næringa framover.

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

En sterkere stemme for grønt-
produsentenes interesser

Viktig gjennomslag for styrket tollvern

Vil løfte rammevilkårene
for industriproduksjonene

Redusert risiko er en forutsetning
for økt norsk grøntproduksjon

Hver gang vi møtes

Gartnerhallen-kongress 2023

Forskning, utvikling og
innovasjon

IT

Årsberetning

Hver gang vi møtes

Gartnerhallen er ikke bare et samvirkeselskap. Vi skal også være et knutepunkt der medlemmene møtes, samarbeider og bygger fruktbare fellesskap.

Som samvirke er Gartnerhallen til for medlemmene, og det er medlemmene som driver selskapet videre. Gjennom gode møteplasser kan vi bli enda sterkere sammen, ved å utveksle ideer, styrke kompetansen og bygge nettverk.

Gjennom året legger både regionene og sentralledet til rette for en rekke ulike møteplasser med forskjellige formål. Hensikten er å styrke og vitalisere eierorganisasjonen og produsentmiljøene. Ofte ser vi at arrangementene fungerer som et springbrett for nye initiativer, hvor medlemmene kan dele kunnskap, erfaringer og innsikt som bidrar til at vi blir enda bedre i fellesskap.

Foto: John Trygve Tollefsen

Et utvalg av møteplasser i Gartnerhallen

- Årsmøtet, det høyeste organet i Gartnerhallen SA
- Årssamlingene, det høyeste organet i regionene, hvor hvert medlem har lik innflytelse
- Kulturgruppesamlinger
- Regionrådssamling
- Regionledermøter
- Regionale medlemsmøter
- Arbeidsgiverkurs
- Valgkomiteseminar
- Rampemøte
- Webinarer
- SKP-møter

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

En sterkere stemme for grøntprodusentenes interesser

Viktig gjennomslag for styrket tollvern

Vil løfte rammevilkårene for industriproduksjonene

Redusert risiko er en forutsetning for økt norsk grøntproduksjon

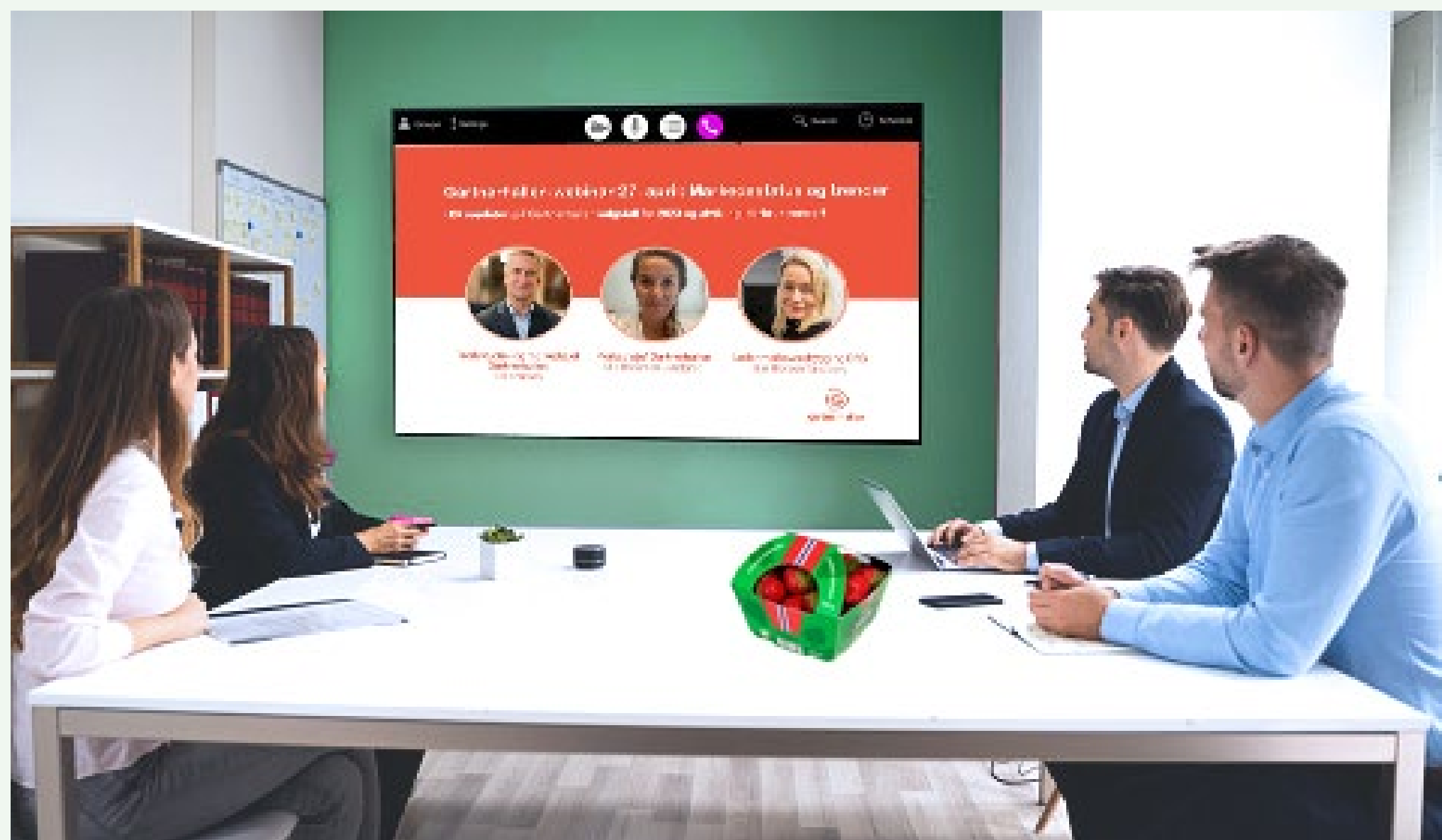
Hver gang vi møtes

Gartnerhallen-kongress 2023

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Nærmere 100 fruktprodusenter deltok under webinarret om fruktplaner for 2023 og fremover, med orienteringer fra Gartnerhallen og BAMA.

Rampemøte

Gjennom sesongen samles grøntprodusenter fra hele Viken til ukentlige «Rampemøter». Formålet er å drøfte priser og markedsutvikling. Under møtene kan det også bli tatt opp andre aktuelle temaer. Nytt i 2023 var digital overføring av møtet mellom det faste samlingspunktet i Lier, og Grønt Pakkeri Øst i Østfold.

Webinarer

Gartnerhallen har siden pandemien tatt aktivt i bruk webinarer som møteplass. I 2023 gjennomførte Gartnerhallen flere webinarer på temaer som:

- Fruktplaner 2023 og fremover
- Hvordan skal KSL bli slankere og smartere?
- Lynkurs i GH Levering
- Gartnerhallens innspill til jordbruksforhandlingene
- Opplæring: registrering av produksjonsønske
- Plantevern
- Klimakalkulator
- Opplæring: økonomirapport på Min side
- Marked – trender og status

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

En sterkere stemme for grøntprodusentenes interesser

Viktig gjennomslag for styrket tollvern

Vil løfte rammevilkårene for industriproduksjonene

Redusert risiko er en forutsetning for økt norsk grøntproduksjon

Hver gang vi møtes

Gartnerhallen-kongress 2023

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Gartnerhallen-kongress 2023

Nærmere 350 deltakere fra grøntnæringen, verdikjeden, forskning, forvaltning og myndigheter, var samlet på Gardermoen 16.–17. november. Sammen hadde vi to dager med solid faglig påfyll og diskusjoner, i tråd med konferansens tema; 'Dyrker mulighetene'.

Plenumsprogrammet på første dag var delt inn i fire ulike temabolker; bærekraft, teknologi, rammevilkår og marked. Programmet ble rammet inn med lun humor og stort engasjement av Nils-Ingar Aadne, for mange best kjent som «Nils», i rollen som konferansier.

Med dyktige foredragsholdere fra både grøntnæringen og eksterne miljøer bidro programmet både til ny motivasjon, nysgjerrighet og framtidstro, men også til å belyse utfordringer som må tas tak i.

Politisk debatt og kulturelle innslag avløste de faglige foredragene, før Ken André Ottesen, bedre kjent gjennom Instagram og andre medier som «BAdesKen» rundet av dagen med en humoristisk reise gjennom hysteriske funn fra norske lokalaviser.

Nils-Ingar Aadne, med «Den beste goodie bagen jeg har sett!», rotgrønnsaker fra GrøntPakkeri Øst, som ble delt ut til alle i publikum.

Innhold

Året som gikk

Marked

**Organisasjon og
samfunnskontakt**

En sterkere stemme for grønt-
produzentenes interesser

Viktig gjennomslag for styrket tollvern

Vil løfte rammevilkårene
for industriproduksjonene

Redusert risiko er en forutsetning
for økt norsk grøntproduksjon

Hver gang vi møtes

Gartnerhallen-kongress 2023

Forskning, utvikling og
innovasjon

IT

Årsberetning

Dagen ble avsluttet med festmiddag, med prisutdelinger som et av høydepunktene. I samarbeid med BAMA og hotellets kjøkken, var det satt sammen en fantastisk treretters meny hvor råvarer fra dyktige Gartnerhallen-produsenter og -pakkerier virkelig fikk skinne.

Kongressens andre dag var tradisjonen tro viet til faglige parallellsesjoner, hvor deltakerne kunne velge mellom en rekke ulike temaer, før det ble gjennomført kulturvise samlinger for produsentene.

– Det handler ikke lenger bare om å skaffe seg konkurransefortrinn i det grønne skiftet, men at krav til bærekraftige løsninger er blitt forretningskritisk.

Petter Gulli, foredragsholder på Gartnerhallen-kongress 2023

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

En sterkere stemme for grønt-
producentenes interesser

Viktig gjennomslag for styrket tollvern

Vil løfte rammevilkårene
for industriproduksjonene

Redusert risiko er en forutsetning
for økt norsk grøntproduksjon

Hver gang vi møtes

Gartnerhallen-kongress 2023

Forskning, utvikling og
innovasjon

IT

Årsberetning

Gartnerhallens Innovasjonspris 2023 til Lauvsnes Gartneri

Tomatprodusent og innovatør Jan Terje Vignes og Lauvsnes Gartneri ble tildelt Gartnerhallens Innovasjonspris under Gartnerhallen-kongress 2023.

Under stående applaus og trampeklapp var det en bæret vinner som mottok prisen av juryleder Aud Mari Folden.

– Jeg er utrolig stolt! Dette var herlig og vanvittig kjekt, sa Jan Terje som ikke stod lenge på scenen lenge før han henvendte seg til kollegaene i salen.

– Å være sammen med så innovative produsenter er helt fantastisk. Det å ha noen som puster meg i nakken og utfordrer meg, det er det som driver meg og det vi kan få til sammen kan bli så bra, sa Jan Terje Vignes i sin takketale.

Juryen la i sin begrunnelse spesielt vekt på at vinneren:

- Er en positiv, innovativ og fremoverlent produsent
- Har kontinuerlig fokus på vekst og forbedringer, innen sortsutvikling, forlenge sesong, emballasje og teknologi
- Brenner for utvikling og leter etter, tester og tar i bruk ny kunnskap og teknologi som driver bransjen i riktig retning både kommersielt og innen det grønne skiftet og arbeidet mot en mer bærekraftig produksjon.
- Er genuint en lagspiller som byr på og deler av kunnskap, kompetanse, erfaringer, humør og lidenskap.
- For lang og tro tjeneste for utvikling av et norsk tomateventyr, og for alltid stå i front for å kontinuerlig bygge fremtidens tomatproduksjon i Norge.

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og
samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

FoU og innovasjon som skaper verdi
for Gartnerhallens produsenter

Grofondet sikrer vekst og innovasjon

Stor satsing på bærekraft som
konkurransfortrinn

IT

Årsberetning

Forskning, utvikling og innovasjon

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og
samfunnskontakt

Forskning, utvikling og
innovasjon

 **FoU og innovasjon som skaper verdi
for Gartnerhallens produsenter**

Grofondet sikrer vekst og innovasjon

Stor satsing på bærekraft som
konkurransfortrinn

IT

Årsberetning

FoU og innovasjon som skaper verdi for Gartnerhallens produsenter

Gartnerhallen har som mål å sikre våre produsenter innsikt og tilgang på ny relevant forskning, innovasjon og teknologi. Gjennom et solid og langvarig samarbeid med flere forsknings- og utviklingsmiljøer, bidrar Gartnerhallen til å løse aktuelle utfordringer, og utløse vekstpotensial for våre produsenter.

I alle prosjekter Gartnerhallen tar del i prioriterer vi markedsfokus, praktisk anvendelse og løsninger på reelle utfordringer eller muligheter for våre produsenter.

I 2023 har Gartnerhallen prioritert prosjekter for å identifisere og implementere smarte løsninger for økt bærekraftig produksjon, nye sorter, bruk av robotisering og ny teknologi, samt utvikle verktøy for forebygging og håndtering av skadedyr og sykdommer.

Prosjektene har fått
bevilget totalt
233 MNOK
i finansiering fra
forskningsmidler og andre
finansieringskilder

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og
samfunnskontakt

**Forskning, utvikling og
innovasjon**

 **FoU og innovasjon som skaper verdi
for Gartnerhallens produsenter**

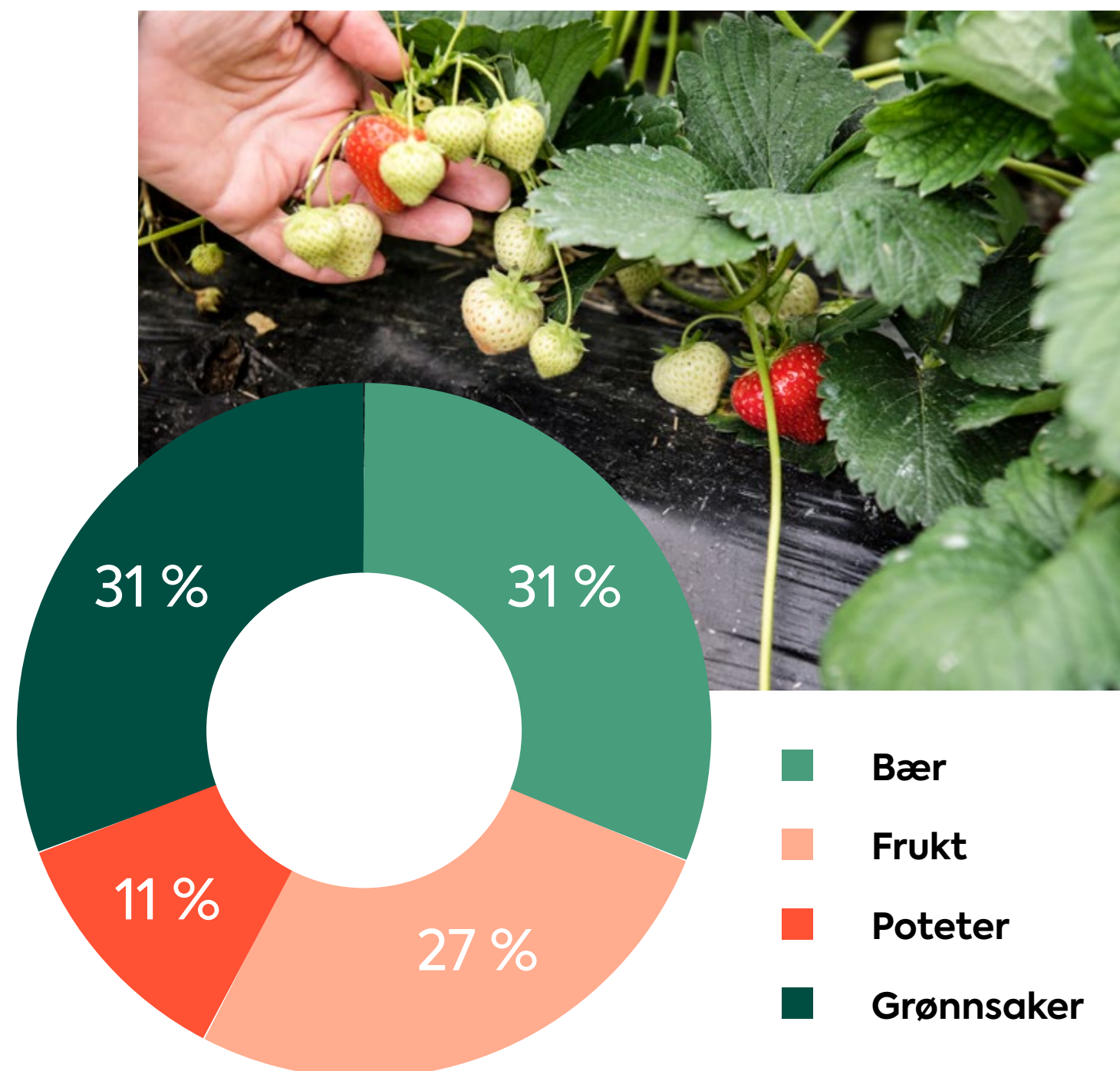
Grofondet sikrer vekst og innovasjon

Stor satsing på bærekraft som
konkurransfortrinn

IT

Årsberetning

I tillegg tilkommer verdien av næringsaktørens egeninnsats, og eventuell finansiering fra Grofondet.

Figuren viser hvordan prosjektene Gartnerhallen deltar i, fordeler seg mellom ulike hovedkulturer

Gartnerhallens prosjektportefølje fra 2022 til 2023 har endret seg på følgende måter:

- Andelen prosjekter som har tatt for seg bær har holdt seg stabil på 31 % fra 2022 til 2023
- Andelen for grønnsaker har gått ned fra 33 % til 31 %
- Andelen for poteter har gått ned fra 20 % til 11 %
- Prosjekter som tar for seg forskning på frukt har gått opp fra 16 % til 27 %

Prosjekter avsluttet i 2023:

- **Selvforsyningsgrad.**
Prosjekteier: AgriAnalyse
- **Nemkur.**
Prosjektleder: NIBIO.
- **Gresskar, mugg i stilk.**
Prosjekteier: Gartnerhallen
- **Flerspråklig hygiene kurs.**
Prosjekteier: Gartnerhallen

- **Migrantarbeidere.**
Prosjekteier: Kings Institute
- **SUBTECH 1.**
Prosjekteier: NIBIO
- **Forprosjekt Mikroklimatiske prognoser.**
Prosjekteier: Njøs Næringspark
- **SHAPE.**
Prosjekteier: NMBU

Nye prosjekter startet i 2024:

- **TeknoPotet.**
Prosjekteier: NIBIO.
- **IPM- Fruit.**
Prosjekteier: NIBIO.
- **SUBTECH 2.0.**
Prosjekteier: NIBIO.
- **ImpACT of nematodes.**
Prosjekteier: NIBIO
- **GE Sustain.**
Prosjekteier: Graminor
- **QualityOnion.**
Prosjekteier: NIBIO

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

 FoU og innovasjon som skaper verdi for Gartnerhallens produsenter

Grofondet sikrer vekst og innovasjon

Stor satsing på bærekraft som konkurransefortrinn

IT

Årsberetning

Ut med torv inn med gran

I 2023 ble det både startet og avsluttet viktige prosjekter for grøntnæringen, som har kommet eller vil komme produsentene til gode. Etter at Klima- og miljødepartementet varslet utfasing av bruk av torv i gartnerindustrien innen 2030 har det blitt startet flere prosjekter for å finne frem til gode bærekraftige alternativer. Et av prosjektene er SUBTECH, som er ledet av NIBIO. Prosjektet ble avsluttet i 2023 med veldig gode resultater og ny innsikt i hvordan man kan produsere bær og grønnsaker i torvfrie eller torvreduserte medium, blant annet ved bruk av norske råvare fra treindustrien. Prosjektet har fått videre finansiering og vil fortsetter under navnet SUBTECH 2 fram til og med 2027.

Den optimale jordbærsmaken

De norske jordbærene har en høy status blant forbrukerne. I Norge har vi gode forutsetninger for å dyrke førsteklasses jordbær med en helt unik smak. Imidlertid er sesongen i Norge kort, og etterspørselen etter jordbær en større del av året har ført til økt import. Nye dyrkingsmetoder, som jordbærproduksjon i tunnel, kan bidra til at norske jordbær blir tilgjengelig for forbrukeren i en større del av året. For å utnytte de nye mulighetene, og samtidig sørge for at den kjente og kjære jordbærsmaken består, ble prosjektet JordbærSmak startet opp i 2023. Prosjektet er alt godt i gang med å kartlegge hvordan vi kan sikre tunnelbær med stabil, god smak gjennom hele sesongen.

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og
samfunnskontakt

**Forskning, utvikling og
innovasjon**

FoU og innovasjon som skaper verdi
for Gartnerhallens produsenter

 Grofondet sikrer vekst og innovasjon

Stor satsing på bærekraft som
konkurransefortrinn

IT

Årsberetning

Grofondet sikrer vekst og innovasjon

Grofondet ble opprettet av Gartnerhallen, NorgesGruppen og BAMA i 2016. I dag spiller fondet en viktig rolle for å sikre vekst og innovasjon i hele vår verdikjede, fra produsent til forbruker.

Fondet er først og fremst en finansieringskilde for prosjekter som skal bidra til å øke produksjon og forbruk av norsk frukt, bær, grønnsaker og poteter, på en bærekraftig måte. I 2023 ble det tildelt midler til flere viktige prosjekter for å sikre alt fra økte avlinger, redusert svinn, utvidet sesong, kostnadsreduserende tiltak og uttesting av nye sorter i butikk.

Ved utgangen av 2023 har Grofondet støttet nærmere 70 prosjekter, og delt ut 70 millioner kroner.

Grofondet; Mari Engh, Guro Anker Myhre og Tage Thorstensen

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

FoU og innovasjon som skaper verdi for Gartnerhallens produsenter

 Grofondet sikrer vekst og innovasjon

Stor satsing på bærekraft som konkurransefortrinn

IT

Årsberetning

Nye Grofondet-prosjekter 2023:

Aprikossatsing i MENY Vestland.

Prosjekteier: Sogn Frukt og Grønt SA

Planlegge og teste ut salg av aprikos i 3 utvalgte MENY-butikker i Bergen

Meir bærekraftig plantevern med dronesprøyting i fruktfelt.

Prosjekteier: NLR

Droner og smart teknologi åpner muligheter for presisjon i plantevernarbeidet. Prosjektet søker å finne svar på hva som skal til for å få bruk av droner godkjent til plantevernarbeid i Norge.

Insektfrass og jordbakterier som bærekraftig gjødsel og plantevernmiddel.

Prosjekteier: AgriBiotix AS

Teste ut nye alternativer til kjemisk plantevern.

Mikrobølger mot nematoder i grønnsaker.

Prosjekteier: Øystein Fredriksen

Teste ut en potensiell banebrytende teknologi for å redusere utfordringen med skadelige jordboende organismer i gulrotproduksjonen.

AutoAgri.

Prosjekteier: AutoAgri

Uttesting av hvilke områder den autonome og elektriske traktoren til AutoAgri kan anvendes med størst potensial innen grøntproduksjon.

Teknopotet.

Prosjekteier: NIBIO

Ny teknologi for økt presisjon i produksjon og lagring av små matpoteter.

Inntak av poteter.

Prosjekteier: Universitetet i Oslo

Fremskaffe dokumentasjon på at inntak av poteter ikke er forbundet med økt risiko for hjerte- og karsykdom eller diabetes type 2.

QualityOnion.

Prosjekteier: NIBIO

Strategier og metoder for å bekjempe skadedyr og sykdommer i løk

Crispialat dyrket med biologisk skadedyr-bekjempelse.

Prosjekteier: Vårli Gård og Gartneri

Levere crispialat utelukkende ved hjelp av alternative plantevernmidler, som nyttedyr og digitale limfeller.

Genredigering av epler.

Prosjekteier: NIBIO

Anvende CRISPR-teknologi for å utvikle skurvresistens i norske epler.

Kunnskapsgrunnlag for økt salg av steinfrukt.

Prosjekteier: NIBIO

Sikre økt kvalitet på norske plommer og moreller, gjennom et solid kompetanseløft i hele verdikjeden.

Ny daglig leder for Grofondet

Stillingen som daglig leder ruller mellom de tre eierne av fondet; Gartnerhallen SA, BAMA Eiendom AS og NorgesGruppen ASA. I den kommende perioden på tre år er det Mari Engh fra Gartnerhallen som har tatt over lederrollen, fra 1. oktober 2023.

– Det er utrolig spennende å få lede et så positivt og fremoverlent initiativ som Grofondet faktisk er. Fondet fungerer som en helt unik døråpner for grønne ideer med potensial til å styrke både verdiskapningen og forbruket av norsk frukt og grønt, sier Engh.

Mari Engh
Foto: Differ Media

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og
samfunnskontakt

**Forskning, utvikling og
innovasjon**

FoU og innovasjon som skaper verdi
for Gartnerhallens produsenter

Grofondet sikrer vekst og innovasjon

 **Stor satsing på bærekraft som
konkurransesfortrinn**

IT

Årsberetning

Stor satsing på bærekraft som konkurransefortrinn

For å sikre at de norske produktene skal være kundens førstevalg innen frukt, bær, grønnsaker og potet, jobber vi aktivt for å være en pådriver til en mer bærekraftig utvikling i norsk produksjon. Gjennom den nye satsningen «Bærekraft som konkurransefortrinn for norsk grøntproduksjon» har dette arbeidet blitt trappet betraktelig opp fra våren 2023.

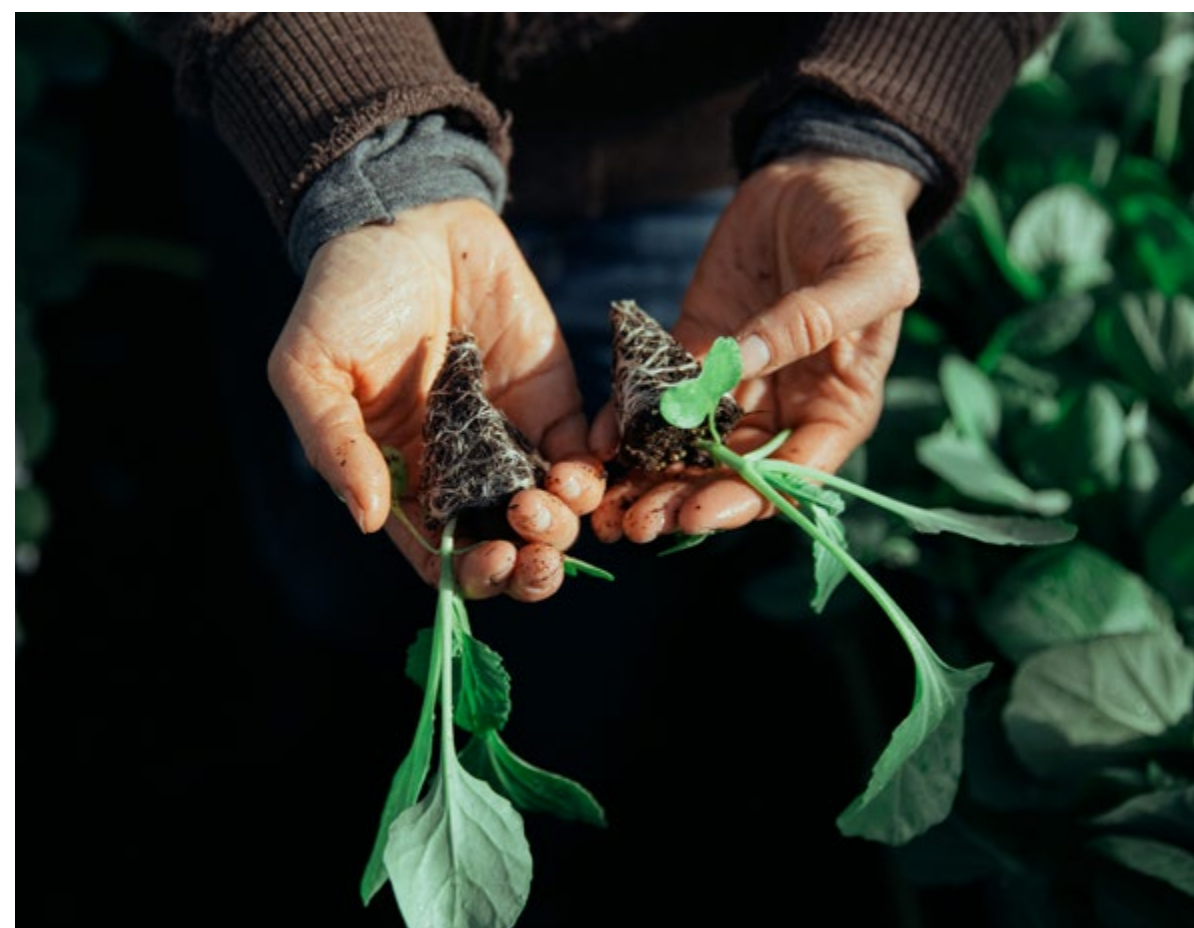

Foto: Differ Media

Bærekraftstrategien som skal sikre at vi lykkes

En viktig del av prosjektet er å utvikle og implementere en tydelig bærekraftstrategi for norsk frukt- og grøntproduksjon. Strategien skal sette retning gjennom å definere de viktigste bærekraft-områdene primærleddet må fokusere på, med tilhørende indikatorer som gjør det mulig å måle at vi stadig blir bedre.

Videre vil arbeidet legge til rette for gode rutiner knyttet til innsamling, rapportering og dokumentasjon av bærekraftsdata, for å dokumentere utviklingen.

Gartnerhallen fikk, sammen med Nordgrønt, Produsentforeningen 1909, Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag, 24 millioner i støtte til det treårige bærekraftprosjekt som er finansiert over jordbruksavtalen. Dette er et viktig løft for norsk grøntproduksjon og et sentralt tiltak for oppfølgingen av Grøntutvalgets rapport fra 2020. Arbeidet startet opp våren 2023, og skal etter planen avsluttes i 2026.

– Kort fortalt er målet med satsningen å styrke konkurransekraften i norsk grøntproduksjon gjennom å jobbe enda mer målrettet og samordnet med bærekraft. Vi må dokumentere hvor bærekraftig norsk grøntproduksjon er, bli enda bedre som samlet næring, og vise våre kunder og forbrukere hvorfor det er verdt å velge norsk frukt og grønt, understreker prosjektlederen, Annika Maria Grundt.

«Grøntnæringen i Norge er en nøkkelaktør innen bærekraft - både ved å tilby sunn mat med lavt klimaavtrykk og bidra til økt norsk selvforsyning. Med denne satsningen skal næringen sammen løfte det til et nytt nivå»

– Annika Maria Grundt

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og
samfunnskontakt

**Forskning, utvikling og
innovasjon**

FoU og innovasjon som skaper verdi
for Gartnerhallens produsenter

Grofondet sikrer vekst og innovasjon

 **Stor satsing på bærekraft som
konkurransefortrinn**

IT

Årsberetning

**Målet er klart; vi skal dokumentere
bærekraftsprofilen for norsk frukt
og grønt, og sammen skal vi bli bedre.
Bærekraft er ikke valgfag for oss
i grøntnæringen, det er pensum.**

- Annika Maria Grundt

Det viktige kompetanseløftet

Satsningen skal aktivt legge til rette og være en pådriver for et kompetanseløft og forbedringsarbeid blant norske grøntprodusenter. Et av målene er å samle informasjon om relevante initiativer og tiltak for en bærekraftig drift. Ambisjonen er at denne informasjon, samt utveksling av relevant kompetanse og erfaring knyttet til bærekraft etter hvert skal deles og tilgjengeliggjøres på en kompetanseplattform for produsentene.

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og
samfunnskontakt

Forskning, utvikling og
innovasjon

 IT

Første år med Gartnerhallens nye
IT-system i drift

Styrket system for god
produksjonsplanlegging

Årsberetning

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Første år med Gartnerhallens nye IT-system i drift

Styrket system for god produksjonsplanlegging

Årsberetning

Første år med Gartnerhallens nye IT-system i drift

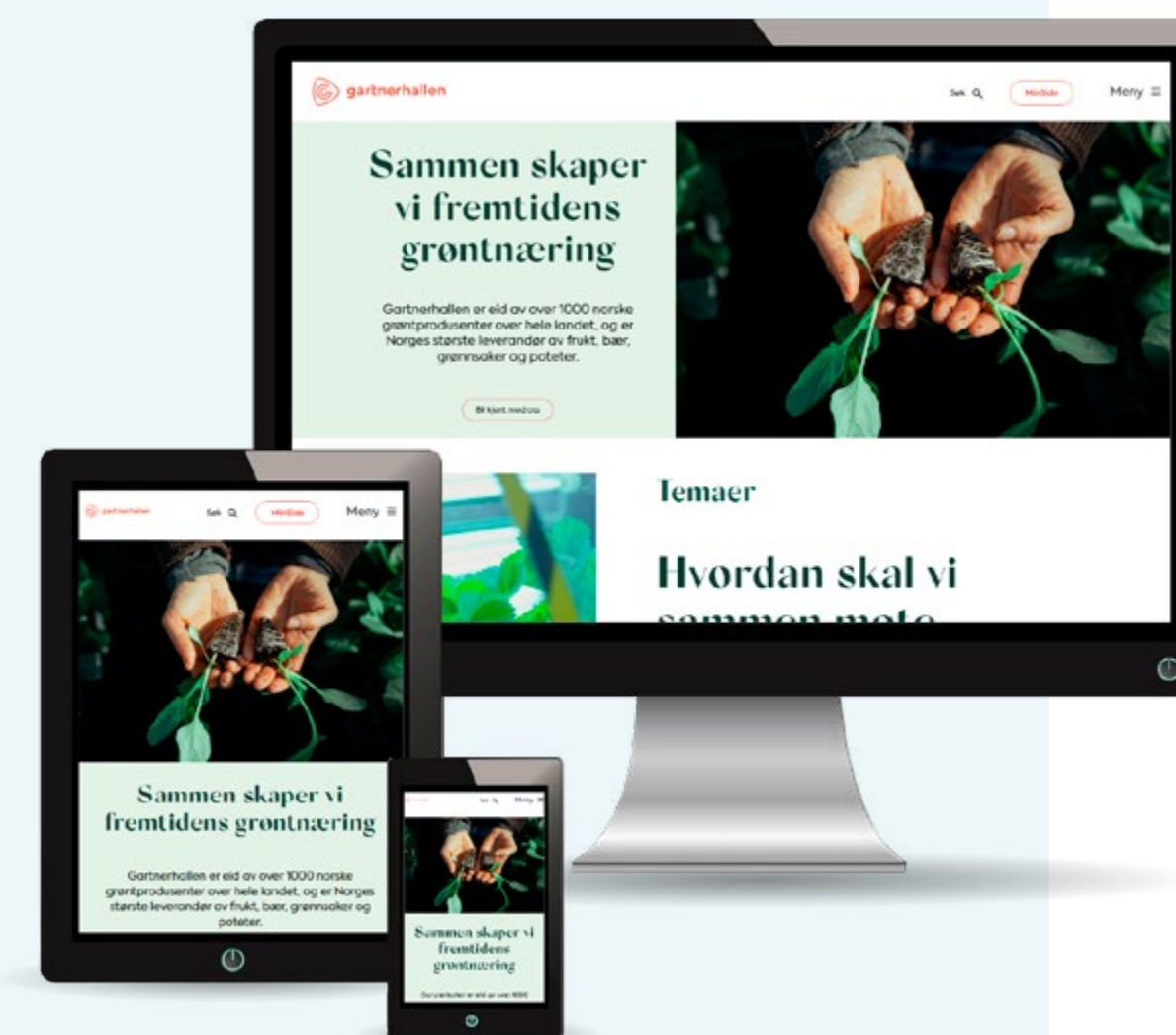
I 2018 vedtok styret i Gartnerhallen en helhetlig IT-strategi, som definerte at Gartnerhallens digitale framtid skulle være basert på skybaserte standard-løsninger. Behovet for risikostyring, bedre kontrollsystemer og styrket sporbarhet var tungtveiende argumenter, som blant annet ble synliggjort i den eksterne granskningen etter underslagssaken. I tillegg var de gamle systemene krevende å vedlikeholde, og i liten grad bygget for å møte framtidens forutsetninger og digitale muligheter.

Etter innføringen nye IT-løsninger høsten 2022 har administrasjonen i løpet av 2023 fått muligheten til å bli godt kjent med de nye løsningene. Vårt fokus har vært å finpusse og forbedre systemet der det har

vært rom for det. Samtidig har vi jobbet med å innføre nye rutiner tilpasset de nye systemene.

Våren 2023 ble nye Min Side på gartnerhallen.no lansert, med et nytt og bedre rapporteringsverktøy til produsenter. De produsentene som får oppgjør direkte fra Gartnerhallen vil på Min side kunne finne transaksjonsrapporter, fakturaer, årsrapporter og produksjonsplaner.

Vi hadde som målsetning til sesongen i fjor å kunne gjennomføre toppsesongen uten forsinkelser i avregning og oppgjør. For å klare det måtte viktige driftsoppgaver kunne utføres av minimum to personer i administrasjonen. Opplæring og dokumentering av rutiner har derfor stått sentralt i arbeidet gjennom året.

I lys av det nye trusselbildet i verden har Gartnerhallen også prioritert IT-sikkerhet høyt, og dette vil også stå i fokus framover. Videreutvikling av verktøy og funksjonalitet for produsenter og pakkerier vil også være sentralt i det videre arbeidet, og med det nye systemet har Gartnerhallen en sterk plattform for videre utvikling.

Første år med nytt system i drift har tydelig vist verdi, i form av styrket sikkerhet, sporbarhet og innsikt, og Gartnerhallen står i dag godt digitalt rustet for å møte fremtiden, til det beste for Gartnerhallens eiere.

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Første år med Gartnerhallens nye IT-system i drift

Styrket system for god produksjonsplanlegging

Årsberetning

For produksjonsplanleggerne i Gartnerhallen har systemet opplevdes stabilt og fleksibelt, og gitt nye og bedre muligheter for standardiserte analyser.

Styrket system for god produksjonsplanlegging

I 2023 byttet Gartnerhallen ut IT-systemet for støttefunksjonene til produksjonsplanlegging.

Arbeidet med å utvikle et nytt system startet opp i desember 2022 og ble, som planlagt, ferdig juni 2023. Flere produsenter var involvert og bidro med innspill og synspunkter i utviklingen.

Produsentenes første møte med det nye systemet var i august 2023, da produksjonsønskene for første gang skulle registreres gjennom nye Min side. I tillegg til støttefunksjoner for produksjonsplanlegging ble det også utviklet nytt system for lagertelling og nye skjemaer for registrering av dette på Min side. Produsentene fikk også nytt skjema for permisjonssøknad og dispensasjonssøknad på Min side.

For administrasjonen har det nye systemet med permisjons- og dispensasjonssøknader gitt bedre oversikt og enklere muligheter for å analyse av denne informasjonen.

Gartnerhallen har hatt positive erfaringer med det nye systemet. Det har vært få tekniske utfordringer for produsentene med å registrere produksjonsønske, lagertall og permisjons- og dispensasjonssøknader, og godkjenne produksjonsplan.

For produksjonsplanleggerne i Gartnerhallen har systemet opplevdes stabilt og fleksibelt, og gitt nye og bedre muligheter for standardiserte analyser. Dette er positivt for den framtidige produksjonsplanleggingen i Gartnerhallen.

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og
samfunnskontakt

Forskning, utvikling og
innovasjon

IT

 Årsberetning

Styret og daglig leder

Gartnerhallens representasjon 2023

Tillitsvalgte i Gartnerhallen SA 2023

Åpenhetsloven

Resultatregnskap
Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Styrets beretning

Årsberetning

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og
samfunnskontakt

Forskning, utvikling og
innovasjon

IT

Årsberetning

Styret og daglig leder

Gartnerhallens representasjon 2023

Tillitsvalgte i Gartnerhallen SA 2023

Åpenhetsloven

Resultatregnskap
Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Styrets beretning

Styret og daglig leder

Administrerende direktør Elisabeth Morthen

Elisabeth Morthen har en master i nærings- og ressursøkonomi fra NMBU og har et masterprogram i ledelse fra Handelshøyskolen BI. Hun har bakgrunn som blant annet konserndirektør i TINE, kommunikasjonsdirektør i Innovasjon Norge og styremedlem i Statkraft. Hun har vært administrerende direktør i Gartnerhallen siden oktober 2017.

Styreleder Nils Olve Gillund

Nils Olve Gillund er grønnsaksprodusent i Stange i Hedmark (GH Mjøsen). Han har master i samfunnsøkonomisk analyse fra Universitet i Oslo, og har bred akademisk og organisatorisk bakgrunn. Gillund har vært medlem av Gartnerhallens styre siden 2021.

Nestleder Aud Mari Folden

Aud Mari Folden er grønnsaksprodusent i Levanger i Trøndelag (GH Trøndelag). Hun er utdannet sivilagronom fra Norges Landbrukshøyskole og har bred organisatorisk og landbrukspolitisk bakgrunn. Folden har vært medlem av Gartnerhallens styre siden 2021.

Styremedlem Ingunn Haugen Hegdal

Ingunn Haugen Hegdal har en sterk bakgrunn fra dagligvare og samvirke. Hun har mange års erfaring som mellomleder og toppleder i både norske og internasjonale selskaper. Hegdal har vært medlem av Gartnerhallens styre siden 2019.

Styremedlem Kjetil Lerfall

Kjetil Lerfall er fruktprodusent i Utne i Hardanger (GH Vest). Han har master i botanikk fra Universitetet i Tromsø og har bred organisatorisk og politisk bakgrunn. Lerfall har vært medlem av Gartnerhallens styre siden 2021.

Styremedlem Leif Johann Rugslund

Leif Johann Rugslund driver grønnsaks- og potetproduksjon til industri i Tveit i Agder (GH Sør og GH Industri). Han er utdannet ingeniør fra Hærens Ingeniørskole, og har lang militær erfaring, blant annet som instruktør og ingeniøroffiser. Rugslund har vært medlem i Gartnerhallens styre siden juni 2022.

Styremedlem Edle Skavland

Edle Skavland er daglig leder i Skavland Gartneri AS på Talgje (GH Rogaland). Hun er utdannet førskolelærer fra Universitetet i Stavanger, med fordypning i organisasjon og ledelse og har bakgrunn fra ulike lederstillinger innen barnehage. Skavland har vært medlem i Gartnerhallens styre siden juni 2022.

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Styret og daglig leder

Gartnerhallens representasjon 2023

Tillitsvalgte i Gartnerhallen SA 2023

Åpenhetsloven

Resultatregnskap
Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Styrets beretning

Gartnerhallens representasjon 2023

Grøntprodusentenes Samarbeidsråd (GPS)

Styret Nils Olve Gillund (leder) og Aud Mari Folden

Kvalitetssystem i landbruket (KSL)

Faggruppe Plante- Miljø- og Ressursforvaltning
Kjetil Lerfall (leder), Elisabeth Fjærvoll Olsen (vara)

Norsk Landbrukssamvirke

Garantiutvalget
Medlem Ingar Gunstad

Rådgivende utvalg for samvirke
og kompetanse
Medlem Gunn Jorunn Sørum

Norges Bondelag

Representantskapet/Årsmøtet
Medlem Nils Olve Gillund, Aud Mari Folden (vara)

Grøntutvalget
Medlem Leif Johann Rugstrand

Forum for Norsk Grønt

Elisabeth Morthen

NHO Mat og Drikke

Utvalg for forskning og utvikling
Ellen-Margrethe Hovland / Gabriela Lundberg

Næringspolitisk utvalg
Gunn Jorunn Sørum

Tilknyttede selskaper

Grofondet AS (tidl. GRO Eiendom AS) 33,33 %
Styret – Nils Olve Gillund og
Elisabeth Morthen

BaGa Eiendom AS 25,00 %
Styret – Nils Olve Gillund og Ingar Gunstad

Norgro AS 20,00 %
Styret – Elisabeth Morthen

Aksjer eller andeler i andre selskaper:

BAMA Industri AS 7,90 %
Styret – Nils Olve Gillund og Kai Knutsen
(observatør)

Overhalla Klonavissenter AS 41,95 %
Styret – Aud Mari Folden (leder),
Ellen-Margrethe Hovland (vara)

Graminor AS 4,80 %
Styret – Elisabeth Morthen og
Ellen-Margrethe Hovland (vara)

Njøs Næringsutvikling AS 22,22 %
Styret – Ellen-Margrethe Hovland

Sagaplant AS 34,00 %
Styret – Thorleif Müller (leder)
Arve Gladheim (vara)

Telefrukt AS 10,00 %
Styret – Kai Knutsen

Lier Fruktlager AS 15,90 %
Styret – Harald Oskar Buttedahl

Landkreditt Forsikring AS 1,23 %

Schweigaards gate 34 AS 0,81%

Agrikjøp AS 2,30 %

Landbrukets Dataflyt SA 7,70 %

Konservesfabrikken AS 39,49 %
Styret – Harald Oskar Buttedahl (leder),
Ingar Gunstad (nestleder)

Bunes Fryselager AS 4,00 %
Styret – Stig Henning Waage,
Mia Robinson Lundgren (vara)

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Styret og daglig leder

Gartnerhallens representasjon 2023

Tillitsvalgte i Gartnerhallen SA 2023

Åpenhetsloven

Resultatregnskap
Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Styrets beretning

Tillitsvalgte i Gartnerhallen SA 2023

Landsstyret

Nils Olve Gillund, Stange (styreleder)

Aud Mari Folden, Levanger (nestleder)

Edle Skavland, Talgje

Ingunn Haugen Hegdal, Asker

Kjetil Lerfall, Hardanger

Leif Johann Rugland, Birkenes

Valgkomité

Jan Terje Vignes, Finnøy (leder)

Tor Henrik Viken, Frosta

Are Sætre, Namnå

Torbjörg Austrud, Ulvik

Bernt Freberg, Nøtterøy

Martin Sørum, Lier

Regionrådene

GH Industri

Andreas Bakken, Grinder (leder)

Frys/grønt: Ole Andreas Ringdal Brekke, Larvik (nestleder)

Potet: Amund Holen, Galterud

Hermetikk: Leif Johann Rugland, Tveit

Salat: Henrik Raastad-Hoel, Spikkestad

GH Mjøsen

Louise Gjør, Stange (leder)

Are Sætre, Namnå (nestleder)

Halfdan T. Mælum, Arneberg

Lars Erik Gundersen, Ridabu

Per André Dyste, Kolbu

GH Nord

Olav Grundnes, Moen (leder)

Henning Holand, Engeløya (nestleder)

Jan Helge Mæle, Stakkvik

Elisabeth Holand, Leknes

Solveig Nilsen, Moen

GH Rogaland

Jørgen Wølstad, Hafrsfjord (leder)

Jon Magne Refsnes, Orre (nestleder)

Kåre Reed, Skjold

Glenn Finnestad, Randaberg

Helene Bø, Fogn

GH Sør

Jarl Olav Rugtveit, Akkerhaugen (leder)

Per Arne Hoppestad, Skien (nestleder)

Aanon Midstue, Grimstad

Karine Huseby, Tjølling

Siri Kvam-Andersen, Sem

GH Trøndelag

Egil Minde, Frosta (leder)

Kari Helga Viken, Frosta (nestleder)

Johan Hernes, Frosta

Stein Aasmund Ørstad, Oppdal

Hallstein Ranum, Overhalla

GH Vest

Ivar A. Slinde, Slinde (leder)

Ole Wegard Iversen, Smøla (nestleder)

Gunnhild Jaastad, Grimo

Signe Opdal, Innvik

Mette Heiberg, Kaupanger

GH Viken

John Gunnar Swang, Sylling (leder)

Kristian Guren, Rygge (nestleder)

Knut Amund Surlien, Svelvik

Grethe Bergflødt Sylling, Sylling

Trygve Andreas Kubberød, Drøbak

Steffen Green, Åmot

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og
samfunnskontakt

Forskning, utvikling og
innovasjon

IT

Årsberetning

Styret og daglig leder

Gartnerhallens representasjon 2023

Tillitsvalgte i Gartnerhallen SA 2023

Åpenhetsloven

Resultatregnskap
Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Styrets beretning

Åpenhetsloven

Gartnerhallen skal forvalte sin virksomhet på en slik måte at leverandører, partnere og kunder kan ha tillit til bedriften og produsentene. Det forventes at leverandører og partnere følger etiske standarder som samsvarer med Gartnerhallens etiske krav.

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022. Gartnerhallen har, ifølge denne loven, plikt til å utføre aktsomhetsvurderinger og redegjøre for disse. Lovens hensikt er å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Risikobasert og kontinuerlig prosess

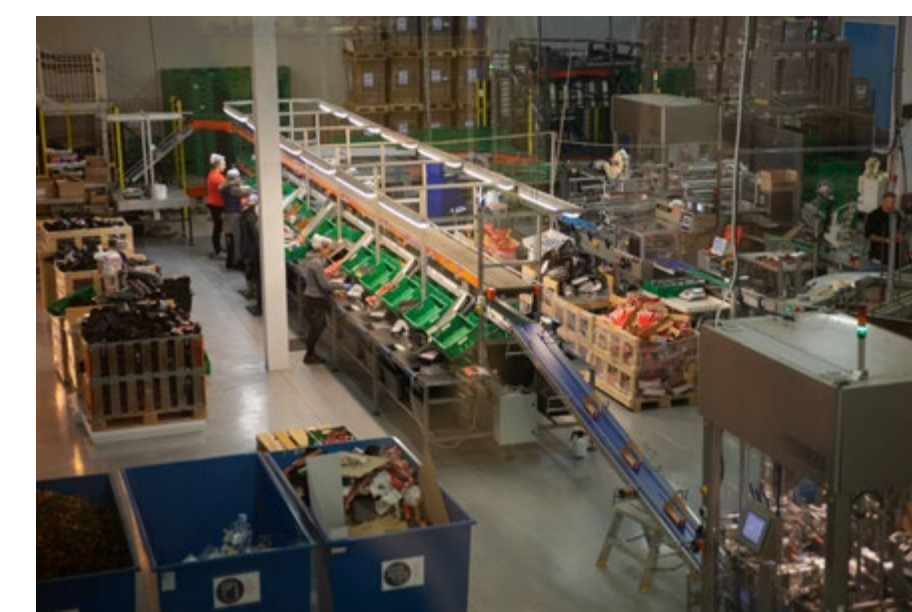
Gartnerhallen bygger vår prosess for aktsomhetsvurderinger på «OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Ved å søke på 'Åpenhetsloven' på gartnerhallen.no kan du lese mer om denne prosessen, våre vurderinger og oppfølging.

Øvrig arbeid

Selv om Gartnerhallen gjennom egne aktsomhetsvurderinger ikke har avdekket noen risikoer som krever tiltak i henhold til Åpenhetsloven, jobber Gartnerhallen kontinuerlig inn mot leverandørene for å sikre gode arbeidsvilkår i grøntnæringen, i tråd med blant annet Arbeidsmiljøloven:

- Alle produsenter skal ha godkjent KSL ved levering av varer gjennom Gartnerhallen
- Alle produsenter med arbeidsgiveransvar må gjennomføre arbeidsgiverkurs
- Det sendes jevnlig ut informasjon om HMS, lønns- og arbeidsvilkår i Gartnerhallens kommunikasjonskanaler.

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Styret og daglig leder

Gartnerhallens representasjon 2023

Tillitsvalgte i Gartnerhallen SA 2023

Åpenhetsloven

Resultatregnskap Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Styrets beretning

Resultatregnskap

Gartnerhallen SA

Tall i tusen kroner	Note	2023	2022
Driftsinntekter og driftskostnader			
Salgsinntekt		3 695 887	3 435 491
Annen driftsinntekt	2	58 028	54 836
SUM DRIFTSINTEKTER		3 753 916	3 490 327
Varekostnad		3 705 821	3 437 084
Lønnskostnader m.m.	3,4	32 267	27 230
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	3 415	1 140
Annen driftskostnad	2	26 944	19 332
SUM DRIFTSKOSTNADER		3 768 447	3 484 786
Driftsresultat		-14 531	5 541
Finansinntekter og finanskostnader			
Resultat fra investering i tilknyttede selskap	6	5 763	-706
Annen finansinntekt		25 292	21 613
Annen finanskostnad		4 467	19 593
RESULTAT AV FINANSPOSTER		26 588	1 314
Resultat før skatt		12 057	6 855
Skattekostnad	7	737	590
ÅRETS RESULTAT		11 319	6 265
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital		11 319	6 265
SUM OVERFØRINGER		11 319	6 265

Balanse

Gartnerhallen SA

Tall i tusen kroner	Note	2023	2022
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Investering i ERP system	5	28 780	27 613
Sum immaterielle eiendeler		28 780	27 613
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	2 337	2 334
Inventar og utstyr	5	221	434
Sum varige driftsmidler		2 558	2 768
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i tilknyttet selskap	6	78 719	78 588
Investeringer i aksjer og andeler	8	23 767	23 792
Pensjonsmidler	4	-	304
Andre fordringer	9	679	897
Sum finansielle anleggsmidler		103 165	103 582
SUM ANLEGGSMIDLER		134 503	133 963
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Kundefordringer	9	268 065	252 510
Andre kortsiktige fordringer	9	17 289	9 706
Sum fordringer		285 354	262 215
Investering i verdipapirer	10	101 270	89 161
Bankinnskudd, kontanter o.l.	11	136 167	91 890
SUM OMLØPSMIDLER		522 791	443 266
SUM EIENDELER		657 294	577 229

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Styret og daglig leder

Gartnerhallens representasjon 2023

Tillitsvalgte i Gartnerhallen SA 2023

Åpenhetsloven

Resultatregnskap Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Styrets beretning

Balanse

Gartnerhallen SA

Tall i tusen kroner	Note	2023	2022
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Andelskapital	12	1 523	1 523
Sum innskutt egenkapital		1 523	1 523
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	12	297 604	286 285
Sum opptjent egenkapital		297 604	286 285
SUM EGENKAPITAL		299 127	287 808
GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	4	4 095	4 365
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		314 340	252 531
Betalbar skatt	9	798	656
Skyldig offentlige avgifter		3 284	2 041
Annen kortsiktig gjeld		35 651	29 828
SUM KORTSIKTIG GJELD		354 073	285 056
SUM GJELD		358 167	289 421
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		657 294	577 229

Oslo, 16. april 2024

Nils Olve Gillund
styrets leder

Aud Mari Folden
nestleder

Kjetil Lerfall
styremedlem

Ingunn Haugen Hegdal
styremedlem

Leif Johann Rugsland
styremedlem

Edle Skavland
styremedlem

Elisabeth Morthen
adm. dir.

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Styret og daglig leder

Gartnerhallens representasjon 2023

Tillitsvalgte i Gartnerhallen SA 2023

Åpenhetsloven

Resultatregnskap
Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Styrets beretning

Kontantstrømanalyse

Gartnerhallen SA

Tall i tusen kroner		2023	2022
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
	Resultat før skattekostnad	12 057	6 855
-	Periodens betalte skatter	-475	-490
	Avskrivinger	3 415	1 140
-/+	Resultat fra investering i tilknyttede selskap	-332	6 456
+/-	Poster klassifisert som invest.-/finans. aktiviteter	-20 139	-2 918
+/-	Endring i kundefordringer og leverandørgjeld	46 255	-32 019
+/-	Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbet.	34	1 069
+/-	Endring i andre tidsavgrensningposter	-2 614	-8 761
=	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	38 201	-28 668
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
-	Utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-4 373	-8 306
+	Netto endring verdipapirer	8 016	-49 794
+	Mottatt utbytte fra tilknyttede- og andre selskaper	2 433	7 942
=	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	6 076	-50 158
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
+/-	Netto endring i kassekreditt	0	0
=	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0
=	Netto endring i bankinnskudd	44 277	-78 826
+	Bankinnskudd ved periodens begynnelse	91 890	170 716
=	Bankinnskudd ved periodens slutt	136 167	91 890

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Styret og daglig leder

Gartnerhallens representasjon 2023

Tillitsvalgte i Gartnerhallen SA 2023

Åpenhetsloven

Resultatregnskap
Balanse

Kontantstrømanalyse

 Noter

Styrets beretning

Noter

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med Regnskapsloven av 1998 og God Regnskapsskikk i Norge gjeldende pr. 31. desember 2023. Alle beløp er presentert i hele tusen norske kroner (TNOK), dersom ikke annet er spesifikt oppgitt.

Årsregnskapet består av resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret 2023, balanseoppstilling pr. 31.12.2023, samt tilhørende noteopplysninger.

Ved utarbeidelsen av regnskapet er de faktiske forhold lagt til grunn, ikke bare den formelle form. De mest sentrale regnskapsprinsipper blir utdypet i mer detalj nedenfor.

Salgsinntekter

Salgsinntekter vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, returer, rabatter og andre offentlige avgifter. Inntekt fra salg av varer resultatføres når produktet er levert til kunden og det ikke er uoppfylte forpliktelser som kan påvirke kundens aksept av levering. Levering er ikke foretatt før produktene er ankommet avtalt sted og risiko for tap og ukurans er overført til kunden.

Selskapet følger bruttoprinsippet for resultatføring av varesalg, gjennom at fakturert beløp til kunde blir resultatført som inntekt, mens avregnede vareleveranser for produsentene resultatføres som varekostnad.

Gevinst ved ordinære salg av driftsmidler er klassifisert som annen driftsinntekt.

Varer og varekostnad

Med varer menes grønnsaker, poteter, frukt og bær som er anskaffet for videresalg. Anskaffelseskost er kjøpspris med tillegg av kjøpsutgifter.

Varer klassifiseres som omløpsmidler og vurderes til det laveste av anskaffelseskost etter FIFO-prinsippet og virkelig verdi (laveste verdis prinsipp). Virkelig verdi er i denne sammenheng definert som antatt fremtidig salgspris redusert med forventede salgskostnader.

Utgiftene ved vareanskaffelsen kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Driftskostnader

Driftskostnader resultatføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Klassifisering av poster i balansen

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Øvrige eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Omløpsmidler omfatter eiendeler direkte knyttet til varekretsløpet eller eiendeler som har forfall innen ett år etter at

transaksjonen ble gjennomført. Gjeld som forfaller til betaling innen ett år etter at lånet ble tatt opp er klassifisert som kortsiktig gjeld. Dersom hensikten med en balansepost endres, omklassifiseres den. Omløpsmidler vurderes normalt til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi, mens anleggsmidler normalt vurderes til anskaffelseskost, eventuelt fratrukket av- og nedskrivninger. Tilsvarende gjelder for kortsiktig og langsiktig gjeld. Kassekreditt klassifiseres som kortsiktig gjeld.

Investeringer i tilknyttede selskaper

Som tilknyttet selskap defineres et selskap hvor Gartnerhallen SA har en betydelig innflytelse. Betydelig innflytelse anses normalt å foreligge når Gartnerhallen SA har mellom 20 og 50 % av stemmeberettiget kapital i et selskap.

Ut fra ovenstående definisjon er følgende investeringer behandlet og klassifisert som tilknyttet selskap:

- GROFONDET AS (eierandel 33%)
- BAGA EIENDOM AS (eierandel 25%)
- NORGRO AS (eierandel 20%)

Investeringene regnskapsføres etter egenkapitalmetoden, og førstegangsinnregnes til anskaffelseskost. Anskaffelseskost inkluderer eventuell goodwill. Identifiserte merverdier og goodwill avskrives planmessig.

Gartnerhallen SA sin andel av regnskapsmessig resultat i det tilknyttede selskap resultatføres og tillegges den balanseførte verdi av investeringen.

Gartnerhallen SA sin andel av regnskapsmessig resultat i det tilknyttede selskap presenteres som finanspost.

Finansielle plasseringer

Markedsbaserte aksjefond og obligasjonsfond klassifisert som omløpsmidler, vurderes til markedsverdi per 31.12. Mottatt utbytte inntektsføres som finanspost over resultatregnskapet.

Investeringer i aksjer og andeler, klassifisert som anleggsmidler, vurderes til det laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi. De enkelte investeringer blir individuelt vurdert i forhold til behovet for nedskrivning.

Mottatt utbytte inntektsføres som finanspost.

Fordringer

Kundefordringer er oppført til pålydende med fradrag for en skjønnsmessig avsetning til forventede tap.

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Styret og daglig leder

Gartnerhallens representasjon 2023

Tillitsvalgte i Gartnerhallen SA 2023

Åpenhetsloven

Resultatregnskap
Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Styrets beretning

Note 1 forts.

Enkeltfordringer nedskrives basert på en vurdering av forsinket betaling og andre indikatorer på at kunden har betalingsvansker. Andre fordringer er vurdert til det laveste av virkelig verdi og pålydende beløp.

Driftsmidler/avskrivninger

Varige driftsmidler er i balansen oppført til kostpris fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Et driftsmiddel anses som varig dersom det har en viss økonomisk levetid, samt en betydelig kostpris. Varige driftsmidler avskrives planmessig over den antatte økonomiske levetiden, hvor den lineære metode er benyttet.

Usikre forpliktelser

Usikre forpliktelser regnskapsføres dersom det er sannsynlighetsovervekt for at de kommer til oppgjør.

Beste estimat benyttes ved beregning av oppgjørsverdi.

Utsatt skatt og skattekostnad

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret samt skattemessig underskudd til fremføring. Ved beregningen benyttes nominell skattesats. Positive og negative forskjeller vurderes mot hverandre innenfor samme tidsintervall. Visse poster vurderes likevel særskilt, herunder goodwill ved oppkjøp og pensjonsforpliktelser.

Utsatt skattefordel oppstår dersom en har midlertidige forskjeller som gir opphav til skattemessige fradrag i fremtiden. Utsatt skattefordel er ikke oppført i balansen, grunnet usikkerhet i forhold til framtidig utnyttelse.

Årets skattekostnad består av endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel, sammen med betalbar skatt for inntektsåret, korrigert for evt feil i tidligere års beregninger.

Betalbar skatt beregnes ut fra skattbart resultat for året, inkludert inntekter og kostnader som periodiseres til andre perioder skattemessig enn regnskapsmessig.

Beregnet formuesskatt for inntektsåret inngår i den resultatførte betalbare skattekostnad og balanseførte betalbare skatteforpliktelse.

Kontantstrømpoppstilling

Kontantstrømpoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode i samsvar med NRS(F) kontantstrømpoppstilling slik denne gjaldt pr. 31.12.2023.

Pensjoner

Forutsetningene som benyttes beskrives i note 4.

Note 2 Andre driftsinntekter/Andre driftskostnader/Store enkelttransaksjoner

Tall i hele tusen kroner	2023	2022
Andre driftsinntekter		
Fast kontingent	4 562	5 108
Serviceavgift etter omsetning	47 273	46 447
Andre	1 181	3 281
Sum andre driftsinntekter	58 028	54 836
Pr. geografisk marked		
Norge	58 028	54 836
Andre driftskostnader		
Leie lokaler	2 088	1 569
Leie programvare og servere	2 137	1 799
Fremmede tjenester*	14 621	6 209
Kontorkostnader	1 326	862
Reisekostnader inkl hotell	1 359	983
Møter og kurs	3 025	1 589
Salgs- og reklamekostnader	887	788
Kontingenter	835	4 614
Forsikring	316	399
Tap på fordringer	19	94
Vanningsanalyser som viderefaktureres	226	136
Andre driftskostnader	77	291
Sum andre driftskostnader	26 916	19 332
* Herav bidrag til FoU-prosjekter	1 882	1 130
	2023	2022
Kostnadsført godtgjørelse til revisor		
Lovpålagt revisjon	968	423
Skatterådgivning (inkl. teknisk bistand med ligningspapirer)	40	-
Annen bistand	732	-
Sum godtgjørelse til revisor	1 740	423

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Styret og daglig leder

Gartnerhallens representasjon 2023

Tillitsvalgte i Gartnerhallen SA 2023

Åpenhetsloven

Resultatregnskap
Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Styrets beretning

Note 3 Lønnskostnader/Antall ansatte/Godtgjørelser/ Lån til ansatte

Tall i hele tusen kroner	2023	2022
Lønnskostnader mm.		
Lønninger	20 025	17 534
Arbeidsgiveravgift	4 255	3 443
Pensjonskostnader	1 859	1 323
Andre ytelser	6 128	4 930
Sum lønnskostnader	32 267	27 230
Antall årsverk	15,8	15,3

Godtgjørelser	Daglig leder	Styret	Regionråd
Lønn	2 140		
Annen godtgjørelse	192	1 917	1 248
Pensjonsutgifter	214		
Sum ytelser	2 546	1 917	1 248

Selskapet har inngått en forpliktende avtale med en tidligere daglig leder om pensjonsytelser. Ytelsen inngår i lønnskostnadene. Nåværende daglig leder er medlem av den ordinære kollektive pensjonsordningen i selskapet. I tillegg har hun en avtale hvor det avsettes 11 % på lønn over 12 og det beregnes 5 % avkastning på opptjent pensjon ut ifra saldo 1.1. hvert år. Det foreligger ikke avtale med daglig leder om bonus.

Det er ikke inngått forpliktende avtaler om sluttvederlag o.l. overfor administrerende direktør.

Note 4 Pensjoner

«Gartnerhallen SA har en pensjonist på ytelsespensjon. I tillegg har administrerende direktør en avtale hvor det avsettes 11 % på lønn over 12 G og det beregnes 5 % avkastning på opptjent pensjon ut ifra saldo 1.1. hvert år.

Disse forpliktelsene er bokført i balansen til 4,1 mill kr. Denne finansieres over driften.»

Gartnerhallen er forpliktet til å ha en tjenstepensjonsordning for sine ansatte etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Foretakets innskuddsordning oppfylder kravene etter loven. Det er i 2023 utgiftsført 1,25 mill kr knyttet til ordningen.

Gartnerhallen SA har AFP ordning og bokfører denne som en innskuddsplan.

Note 5 Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Tall i hele tusen kroner	Sameie i fritidsbolig	ERP system	Inventar og utstyr	Total
Anskaffelseskost 01.01	2 334	28 546	764	31 644
Avgang/tilgang	3	4 370	0	4 373
Anskaffelseskost 31.12.	2 337	32 916	764	36 016
Avskrivninger, nedskrivninger 01.01.	0	0	330	330
Tilbakeført avskrivning avgang	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	0	4 135	542	4 677
Bokført verdi pr. 31.12.	2 337	28 780	221	31 338
Årets avskrivning	0	3 203	212	3 415
Økonomisk levetid		10 år	4 år	

Årlige husleiekostnader og -forpliktelser

Gartnerhallen SA har en leieavtale med Nyland Syd AS om leie av 461 m² kontorarealer frem til 01.04.2034. Den årlige husleien er 994.000 med tillegg av 786.000 i belastede felleskostnader, sum 1.780.000. Husleien indeksreguleres hvert år. Husleieavtalen ble inngått 20.1.2013 og nytt leieforhold er videreført. Husleieavtalen, og alle andre leieavtaler Gartnerhallen SA har er operasjonelle leieavtaler, og kostnadsføres løpende.

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Styret og daglig leder

Gartnerhallens representasjon 2023

Tillitsvalgte i Gartnerhallen SA 2023

Åpenhetsloven

Resultatregnskap
Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Styrets beretning

Note 6 Tilknyttede selskaper

Selskap	NORGRO AS	GROFONDET AS	BAGA Eiendom AS	Sum tilknyttede selskap
Formelle opplysninger				
Anskaffelsestidspunkt	01.10.2009	22.12.1997	22.12.1997	
Forretningskontor	Hamar	Oslo	Oslo	
Eierandel	20 %	33 %	25 %	
Stemmeandel	20 %	33 %	25 %	
Egenkapital ihht siste årsregnskap	43 234	139 202	73 117	
Resultat ihht siste årsregnskap	-9 081	18 034	12 541	
Opplysninger relatert til årets tall i hele tusen kroner				
Inngående balanse 01.01.2021	10 418	48 622	19 548	78 588
+/-Andel årets resultat	-2 017	4 439	3 341	5 763
Utbytte	0	-3 333	-2 299	-5 632
	8 401	49 728	20 590	78 719

Note 7 Skatt

Tall i hele tusen kroner	2021	2020
Betalbar skatt fremkommer slik:		
Ordinært resultat før skattekostnad	12 057	6 855
<i>Permanente forskjeller:</i>		
Verdiendring finansielle eiendeler	-23 598	943
Resultat tilknyttede selskap	-5 763	707
Mottatt utbytte	-5 766	-5 528
Gevinst ved salg av aksjer	3 459	3 048
Andre permanente forskjeller	574	593
Sum permanente forskjeller	-31 094	-237
<i>Endring midlertidige forskjeller:</i>		
	185	1 135
Inntekt før anv. av fremførbart underskudd	-18 852	7 753
Anvendelse av/overføring til fremførbart underskudd	18 852	-7 753
Grunnlag betalbar skatt på årets resultat	-	-
Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt:		
<i>Forskjeller som utlignes:</i>		
Driftsmidler	-172	-58
Kundefordringer	-3 099	-3 062
Netto pensjon	-4 095	-4 060
Avsetninger	-	-
Underskudd til fremføring	-257 981	-239 167
Begrensing balanseføring uts. skattefordel	265 347	246 347
Sum	-	-
Utsatt skatt (22 % / 22 %)	-	-
Årets skattekostnad:		
Formuesskatt	798	590
Korreksjon tidligere år	-61	-
Sum	737	590

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Styret og daglig leder

Gartnerhallens representasjon 2023

Tillitsvalgte i Gartnerhallen SA 2023

Åpenhetsloven

Resultatregnskap
Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Styrets beretning

Note 8 Aksjer og andeler i andre selskap mm.

Tall i hele tusen kroner	Eierandel	Anskaffelseskost	Balanseført verdi
Anleggsmidler:			
Produsentpakkeriet Trøndelag AS	22,61 %	8 978	8 978
Bama Industri AS	7,90 %	4 273	4 273
VFG Eigedom AS	18,79 %	4 847	4 847
Graminor AS	4,72 %	2 271	2 271
Landkreditt Forsikring AS	1,23 %	1 350	1 350
Sagaplant AS	34,15 %	455	455
Overhalla Klonavlssenter AS	41,95 %	500	500
Telefrukt AS	10,00 %	340	340
Landbrukets Dataflyt SA	7,70 %	320	320
Njøs Næringsutvikling AS	22,22 %	153	153
Lier Fruktlager AS	16,69 %	80	80
Landbrukets Klimaselskap SA	6,25 %	200	200
Schweigaards gate 34 AS	0,76 %	0	0
Agrikjøp AS	2,30 %	0	0
Konserverfabrikken AS	39,50 %	0	0
Bunes Fryselager AS	4,00 %	0	0
		23 767	23 767

Aksjer som fremkommer av denne note med eierandel mellom 20 % og 50 % vurderes som uvesentlige for innarbeidelse etter egenkapitalmetoden.

Note 9 Fordringer

Tall i hele tusen kroner	2023	2022
Kundefordringer		
Kundefordringer til pålydende	271 181	255 626
Avsetning til tap på kundefordringer	-3 117	-3 117
Kundefordringer i balansen	268 065	252 510
Andre kortsiktige fordringer		
Øvrige kortsiktige fordringer	17 289	9 706
Sum	17 289	9 706
Andre langsiktige fordringer		
Andre langsiktige fordringer	679	897
Sum	679	897

Note 10 Verdipapirer

Tall i hele tusen kroner	2023	2022
Aksjefond	101 270	89 163
Sum	101 270	89 163

Note 11 Bankinnskudd, kontanter og lignende

Tall i hele tusen kroner	2023	2022
Ubenyttet del av kassekreditt	60 000	60 000
Bankinnskudd *)	136 167	91 888
Sum	196 167	151 888

Av kontantbeholdningen er TNOK 1.779 bundet på skattetrekkskonto.

*) Pr. 31.12.23 er 93,7 mill av bankinnskuddet plassert på konto med særskilt rente i Sparebank 1 Østlandet.

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og
samfunnskontakt

Forskning, utvikling og
innovasjon

IT

Årsberetning

Styret og daglig leder

Gartnerhallens representasjon 2023

Tillitsvalgte i Gartnerhallen SA 2023

Åpenhetsloven

Resultatregnskap
Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Styrets beretning

Note 12 Egenkapital og bevegelse i egenkapitalen i 2023

Tall i hele tusen kroner			
	Andelskapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 31.12.22 iht avlagt regnskap	1 523	286 285	287 808
Årets endringer i egenkapital			
Årets resultat	0	11 319	11 319
Egenkapital 31.12.23	1 523	297 604	299 127

Gartnerhallen SA har 1 016 medlemmer pr. 31.12.23 (1 046 i 2022).
Andelene i Gartnerhallen SA er pålydende kr 200.
Hver av styremedlemmene har en andel i Gartnerhallen SA, unntatt ekstern styrerepresentant.

Foto: Differ Media

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Styret og daglig leder

Gartnerhallens representasjon 2023

Tillitsvalgte i Gartnerhallen SA 2023

Åpenhetsloven

Resultatregnskap
Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Styrets beretning

Styrets beretning

Virksomheten

Gartnerhallens formål er være leverandør av grønnsaker, frukt, bær og poteter til våre kunder, og å fremme medlemmenes næringsmessige og økonomiske interesser. Foretaket har leveringsavtaler med de store dagligvareaktørene gjennom leveranser til BAMA, samt storhusholdning og utvalgte industrikunder.

Gartnerhallen planlegger og koordinerer produksjon av poteter, grønnsaker, frukt og bær, i henhold til kundenes behov. Gartnerhallen samarbeider med kundene om markedsaktiviteter for å fremme et sunt og variert kosthold basert på norske grønnsaker, poteter, frukt og bær. Produsentene følges opp i forhold til kvalitet og sporing, for sikre trygge norske produkter. Innovasjon og FoU drives både i egen regi, og med aktivt arbeid gjennom Grofondet, med støtte til markedsrettede utviklings- og forskningsprosjekter. Gartnerhallen avregner produsenter og pakkerier i samarbeid med BAMA, og står for oppgjør av løpende leveranser.

Gartnerhallen arbeider med myndighetskontakt og påvirkning av rammebetingelser for norsk grøntproduksjon i tett samarbeid med Nordgrønt SA, Produsentforeningen av 1909 og Kontraktdyrkernes Landslag.

Gartnerhallens eierorganisasjon består av medlemmene, regionene og styret. Medlemmene er delt inn i 7 ulike geografiske regioner, i tillegg til en industriregion. Den administrative organisasjonen består av administrasjonen med hovedkontor i Oslo og sentrale kulturansvarlige produsenter. Pr. 31.12.2023 hadde virksomheten 1016 medlemmer.

Gartnerhallen SA har jobbet aktivt sammen med BAMA og våre største industrikunder for å sikre matforsyningen i Norge, til tross for en svært utfordrende sesong på grunn av klima, ekstremvær og et krevende kostnadsbilde.

Gjennom et godt samarbeid i verdikjeden, har Gartnerhallen jobbet for å ta ut priser på eller over målprisnivå gjennom sesongen. Den totale norskandelen i 2023 endte på 37,1 prosent, som er en økning på 1,2 prosentpoeng fra året før.

Årsregnskapet og sentrale risikoer og usikkerhetsfaktorer

Generelt sett ble 2023 et krevende vekstår, med noe regional variasjon. Gartnerhallen totalt har vært leveringsdyktige gjennom sesong. Markedet i 2023 har vært preget av en kjølig vår, tørke på forsommeren, etterfulgt av varierende og deretter svært våte forhold utover høsten. Dette gjør at vi går inn i 2024 med unormalt lave lagertall for potet og lagringsgrønnsaker. Selv med stor ustabilitet og variasjon i markedet gjennom året, oppnådde Gartnerhallen totalt sett verdi- og volumvekst i 2023.

Omsetningen endte på 3,7 mrd. kroner, som viser en sammenlignbar vekst mot fjoråret på 7,7 prosent. Omsetning til kunder innen konsum viser en vekst på rundt 6,4 prosent i omsetning. Omsetning til industri viser 8,7 prosent økning.

Driftsresultatet i 2023 ble -14,5 mill. mot +5,5 mill i 2022. Netto finansinntekter i 2023 ble 26,6 mill. (1,3 mill. i 2022). Avkastningen fra finansporteføljen ble 24,4 mill eller 14 prosent mot -3 mill i 2022 (-1,4 prosent). Aksjefond viser 23 prosent avkastning og bankinnskudd 4,4 prosent i 2023.

Gartnerhallen forvalter porteføljen med egne ressurser og har en konservativ investeringsstrategi som er nedfelt i et plasseringsreglement og som styrebehandles årlig. Aksje- og obligasjonsmarkedet er volatilt, men avkastningen i aksjemarkedet ser bra ut pr 1. kvartal i 2024.

Etter formueskatt på 0,7 mill. kroner, viser årsresultatet for 2023 et overskudd på 11,3 mill (6,3 mill. i 2022).

Arbeidskapitalen er fortsatt positiv for selskapet ved at kortsiktig gjeld finansierer mer enn kortsiktige fordringer. Foretaket binder fortsatt relativt lite arbeidskapital sett i forhold til omsetningen. Bildet pr 31.12. viser en positiv utvikling, men det skyldes at oppgjøret for leveranser til produsentene ikke er forfalt pr 31.12.23. Totalkapitalen er 657 mill. og viser en økning på 80 mill.

Gartnerhallen fortsetter arbeidet med aktiv oppfølging og styrking av foretakets internkontroll ut ifra årlig oppdaterte risikoanalyser. Fordi den største utfordringen knyttet seg til avregningssystemene, implementerte Gartnerhallen

ERP-systemet Dynamics365 FO 1. september 2022. Dette ble krevende, men en nødvendig prosess som gir selskapet bedre internkontroll, styring og innsikt. Vi ser store muligheter for effektivisering i samhandlingen med BAMA med vårt nye IT-system – til stor nytte for begge parter.

Kontantstrøm

Selskapets operasjonelle kontantstrøm utgjorde 38,2 mill mot et negativt bidrag på 28,7 mill i 2022. Differansen mellom driftsresultat og kontantstrøm fra drift skyldes i hovedsak endringer i kundefordringer og leverandørgjeld og andel resultat fra tilknyttede selskaper. Investerings/finansaktiviteter og endring i andre tidsavgrensingsposter trekker ned i den operasjonelle kontantstrøm.

Selskapets kontantstrøm fra investeringer i Dynamics utgjorde 4,4 mill mot 8,3 mill i 2022. I tillegg er det mottatt utbytte fra tilknyttede selskaper med 2,4 mill mot 7,9 i 2022. I 2023 er det økt investering i verdipapirer med 12 mill i aksjefond mot en økning på 49,8 mill i 2022.

Ved årsslutt 2023 hadde selskapet bankinnskudd på 136 mill.

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Styret og daglig leder

Gartnerhallens representasjon 2023

Tillitsvalgte i Gartnerhallen SA 2023

Åpenhetsloven

Resultatregnskap
Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

 Styrets beretning

Redegjørelse for foretakets utsikter

Gartnerhallen har langsiktige leveringsavtaler med sine største kunder. Gartnerhallen har i 2023 inngått ny leveringsavtale med BAMA, med 8 års varighet.

I 2024 forventes det fortsatt ustabilitet og variasjoner i det internasjonale markedet, som både påvirker kostnadssituasjon på produsentleddet, og konkurransen mot import i det norske markedet.

Norsk produksjon av poteter, grønnsaker, frukt og bær har hatt en god verdivekst over flere år, og det forventes et godt marked også i 2024, men med fortsatt vesentlig usikkerhet knyttet til pris og markedsutvikling.

Lagersituasjonen inn i 2024, med lave lagertall grunnet vekst og innhøstingsforholdene 2023, vil ha en vesentlig negativ effekt på omsetningen i første halvår.

Foretaket har tilfredsstillende likviditet, ingen bankgjeld og solid egenkapital.

På sikt er det fortsatt et betydelig vekstpotensial. Gartnerhallen har ambisjoner om å ta del i veksten fremover. Forbrukerne ønsker norskprodusert frukt og grønt, samtidig som endringer i forbrukernes privatøkonomi kan ha betydning for forbruket - i hovedsak tilknyttet variantvalg. I et helse- og ernæringsperspektiv ligger nordmenns forbruk i dag under helsemyndighetenes anbefalinger.

Det er fortsatt knyttet store forventninger til oppfølgingen av tiltakene fra det regjeringsoppnevnte Grøntutvalget, og utvalgets målsettinger for økt norskandel og norsk produksjon. For å oppnå dette må det jobbes med produktutvikling, tiltak som gir utvidede sesonger, styrket produsentøkonomi og økt innovasjon. Et sentralt prosjekt er å utnytte mulighetene som ligger i bærekraft og at dette kan bli et konkurransefortrinn for norsk grøntproduksjon.

Utviklingen og muligheten innen ny teknologi og produksjonsmetoder er betydelig. Dette vil bidra til både bedre ressursutnyttelse og mer effektiv produksjon. Et risikoelement er klimaendringer som kan bidra til å gjøre produksjonen vanskeligere og mindre forutsigbar. Det vil kreves økte investeringer i nye produksjons- og dyrkingsmetoder.

Godt samarbeid på produsentnivå, tollvern og god produksjonsplanlegging er viktige forutsetninger for markedsbalansering og en lønnsom og bærekraftig norsk produksjon av frukt og grønt framover.

Foretakets drift finansieres med serviceavgift og medlemskontingenter, i tillegg til utbytte fra tilknyttede selskaper. Dette vurderes som tilstrekkelig til finansiering av løpende drift.

Gartnerhallen har en klar ambisjon om å forbedre medlemmenes posisjon og vilkår og bidra til vekst for våre kunder.

Finansiell risiko

Gartnerhallen har sin virksomhet med basis i avsetning av norsk frukt og grønnsaker, og har derved ingen direkte eksponering i valuta.

Gartnerhallen har en trekkfasilitet med kassekreditt, og ingen banklån. Kredittrisikoen på faste kunder anses begrenset, da foretaket har få og store kunder med solid økonomi.

Det er begrenset risiko forbundet med fakturering av leveranser mellom kunder og produsenter av poteter, grønnsaker, frukt og bær. Den risiko som er knyttet til systemer og rutiner, er redusert som følge av det nye ERP-systemet.

Risiko for tap på forskudd til produsenter ansees som lav, ettersom forskudd kun gis i meget begrenset omfang og kun på grunnlag av leverte varer. Forskudd trekkes i løpende oppgjør.

Gartnerhallen har risiko for tap på medlemmer og tilknyttede produsenter ved reklamasjoner, korreksjoner og prisjusteringer fra BAMA og som Gartnerhallen ikke har hatt innsyn eller informasjon om. Det er også risiko forbundet med skifte av enhet på samme vare i sesong, men praksis her er også innskjerpet.

Gartnerhallen deltar i oppgjørs- og driftskredittordningen for landbruket. Gartnerhallen garanterer sammen med øvrige samvirkeorganisasjoner og Strand Unikorn for 50 prosent av bankens bevislige tap på det enkelte medlem sin driftskreditt.

Etter avtalen vil kreditten kunne utgjøre inntil 40 prosent av oppgjørsbeløpene i siste kalenderår.

Gartnerhallens ansvar ut ifra bevilget beløp er på 144 mill. kroner.

Gartnerhallen SA har innenfor driftskredittordningen, et garantiansvar for 297 medlemmer. Det har heller ikke vært noen tap i 2023.

Det er tegnet styreansvarsforsikring for styret og daglig leder.

Forskning og utvikling - innovasjon

Hovedmålet med Gartnerhallens aktivitet innen forskning, utvikling (FoU) og innovasjon er å bidra til å styrke norsk konkurransekraft og verdiskaping gjennom bedre og ny kunnskap innen produksjonssystemer, samt bidra til å styrke våre eiere og produsenters del av verdikjeden.

FoU er et verktøy for å finne løsninger på operative eller markedsmessige utfordringer eller muligheter. FoU- og innovasjonsaktiviteten til Gartnerhallen finansieres gjennom Grofondet, egen finansiering eller ved at eierne og de ansatte i administrasjonen bidrar med egeninnsats i form av timer, reisekostnader og/eller jordleie i prosjekter som mottar støtte fra Forskningsrådet eller Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri.

Det er viktig for Gartnerhallen å delta i gode søknader og prosjekter som kan sikre Gartnerhallens eiere verdifull avkastning av forskningsmidlene de har betalt gjennom forskningsavgiften. Dette gjøres gjennom prosjekter som gir ny kunnskap eller teknologiske løsninger.

Ved utgangen av 2023 var Gartnerhallen involvert i 24 FoU- eller innovasjonsprosjekter, samt noen mindre, egenfinansierte prosjekter alene eller i samarbeid med BAMA. I tillegg var det 16 aktive prosjekter i Grofondet ved årsslutt.

Grofondet er et sentralt virkemiddel for Gartnerhallens FoU-aktivitet. Grofondet har eksistert i 8 år i 2023. I løpet av disse årene det vært 16 tildelingsrunder og kommet inn 215 søknader. Totalt 70 prosjekter har mottatt til sammen 70 MNOK i finansieringsstøtte.

I 2023 var det to tildelingsrunder, hvor til sammen 11 prosjekter fikk tildelt midler. Grofondets driftsresultat ble 1,4 MNOK. Årsresultatet totalt endte på 18,5 MNOK.

Fra og med høsten 2023 har Gartnerhallen tatt over ansvaret for daglig ledelse av Grofondet.

Innhold

Året som gikk

Marked

Organisasjon og samfunnskontakt

Forskning, utvikling og innovasjon

IT

Årsberetning

Styret og daglig leder

Gartnerhallens representasjon 2023

Tillitsvalgte i Gartnerhallen SA 2023

Åpenhetsloven

Resultatregnskap
Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Styrets beretning

Økt synlighet

Gartnerhallen arbeider aktivt for å øke oppmerksomheten rundt norsk grøntproduksjon, og for å øke Gartnerhallens synlighet.

Gartnerhallen har i 2023 har jobbet aktivt inn mot jordbruksforhandlingene 2023, prosesser tilknyttet statsbudsjett og også i enkeltsaker, som blant annet ordningen for produksjonssvikt i jordbruket, for å styrke grøntprodusentenes rammevilkår.

I 2023 inngikk Gartnerhallen samarbeid med Nordgrønt SA og Produsentforeningen 1909 om arbeid med myndighetskontakt og næringspolitikk

Gartnerhallen lanserte i mai 2021 nye nettsider på gartnerhallen.no, og har parallelt tilpasset arbeidet med digital synlighet. Ny Min side på gartnerhallen.no for produsenter ble lansert i mai 2023. Som følge av dette arbeidet har antall sidevisninger og antall brukere på nettsiden økt vesentlig i 2023 sammenlignet med tidligere år.

Miljø

Foretaket Gartnerhallen SA har ingen aktivitet som påvirker eller forurenser det ytre miljøet. Gartnerhallen bidrar i en rekke prosjekter hvor positive miljøeffekter i verdikjeden er en målsetning. Dette er prosjekter innen dyrkingsteknikker, svinn, emballasje, økologisk landbruk, effektivisering av transport etc.

Arbeidsmiljøet

Sykefraværet var 1,5 prosent i 2023. Det har ikke forekommet alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året. Gartnerhallen har et godt arbeidsmiljø.

Likestilling

Selskapet hadde 20 ansatte (15,8 årsverk) i 2023 med lik fordeling mellom kvinner og menn. Styret har 6 styremedlemmer med lik fordeling mellom kvinner og menn.

Gartnerhallen har en målsetning om minst 40 prosent av hvert kjønn i styret.

Gartnerhallens personalpolitikk ansees å være kjønnsnøytral og

ikke-diskriminerende på alle områder, og dermed i tråd med selskapets vedtatte målsettinger. Etter vår oppfatning er likestillings spørsmål tilfredsstillende ivaretatt.

Ikke-diskriminering og tilgjengelighet

Det gjøres ikke forskjell; på ansatte, ved ansettelse, på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion, legning eller livssyn.

Selskapets lokaler har tilrettelagt adkomst, også for personer med nedsatt funksjonsevne.

Åpenhetsloven

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022. Gartnerhallen SA har ifølge denne loven plikt til å utføre aktsomhetsvurderinger og redegjøre for disse. Lovens hensikt er å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Gartnerhallens redegjørelse for arbeid med åpenhetsloven er tilgjengelig på gartnerhallen.no. I tillegg publiseres en årlig redegjørelse i årsrapport.

Fortsatt drift

Styret og daglig leder bekrefter at forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet. Gartnerhallen har en tilfredsstillende egenkapital på 299 mill. som utgjør 45,5 prosent av totalkapitalen ved årsslutt (49,9 prosent pr 31.12.23).

Disponeringen av årets resultat

Styret foreslår at årets overskudd på 11,3 mill. overføres til annen egenkapital.

Oslo, 16. april 2024

Nils Olve Gillund

styrets leder

Aud Mari Folden

nestleder

Kjetil Lerfall

styremedlem

Leif Johann Rugland

styremedlem

Ingunn Haugen Hegdal

styremedlem

Edle Skavland

styremedlem

Elisabeth Morthen

adm. dir.